

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

LETO XII

PRILOGA
ŠTEVILKA 42

SEPTEMBER
1984

DELEGATSKA PRILOGA

GRADIVO ZA SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA, KI BODO V OKTOBRU 1984

1. ugotovitve in stališča k poročilu o delovanju delegatskega sistema v občini Vrhnika
2. poročilo o uresničevanju socialne politike v občini Vrhnika
3. poročilo o stanju kmetijstva v občini Vrhnika
4. predlog odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda
5. poročilo o izvajanju upravnega nadzora
6. sklepi o uporabi sredstev solidarnosti
7. odgovor na delegatsko vprašanje

DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

Na podlagi 202. člena Statuta Skupščine občine Vrhnika (Ur. list SRS, št. 31/79 in 5/82) in 91. člena Poslovnika Skupščine občine Vrhnika ter sklepa Predsedstva Skupščine občine Vrhnika z dne 12/9-1984

SKLICUJEM

28. sejo DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA Skupščine občine Vrhnika.

Seja bo v ČETRTEK, 25. 10. 1984 ob 17. uri v prostorih Osnovne šole »Ivan Cankar« na Vrhniki, Tržaška cesta 13.

Za sejo predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. pregled in potrditev zapisnika 27. seje zbora z dne 13/9-1984
2. ugotovitve in stališča k poročilu o delovanju delegatskega sistema v občini Vrhnika
3. poročilo o uresničevanju socialne politike v občini Vrhnika
4. poročilo o stanju kmetijstva v občini Vrhnika
5. poročilo o izvajanju upravnega nadzora
6. sklep o uporabi sredstev solidarnosti
7. odloki s področja SLO
8. volitve in imenovanja
9. odgovori na delegatska vprašanja in postavljanje novih delegatskih vprašanj

OPOMBA:

Gradivo pod točko 2., 7. in 8. boste prejeli naknadno.

PREDSEDNIK
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
PEČAR Janez, l. r.

ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

Na podlagi 202. člena Statuta Skupščine občine Vrhnika (Ur. list SRS, št. 31/79 in 5/82) in 91. člena Poslovnika Skupščine občine Vrhnika ter sklepa Predsedstva Skupščine občine Vrhnika z dne 12/9-1984

SKLICUJEM

28. sejo ZBORA ZDRUŽENEGA DELA Skupščine občine Vrhnika.

Seja bo v ČETRTEK, 25. 10. 1984 ob 17. uri v prostorih Osnovne šole »Ivan Cankar« na Vrhniki, Tržaška cesta 13.

Za sejo predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. izvolitev in poročilo verifikacijske komisije
2. pregled in potrditev zapisnika 27. seje zbora z dne 13/9-1984

3. ugotovitve in stališča k poročilu o delovanju delegatskega sistema v občini Vrhnika
4. poročilo o uresničevanju socialne politike v občini Vrhnika
5. poročilo o stanju kmetijstva v občini Vrhnika
6. predlog odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda
7. poročilo o izvajanju upravnega nadzora
8. sklep o uporabi sredstev solidarnosti
9. soglasje k Samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi Območne vodne skupnosti Ljubljana — Sava
10. odloki s področja SLO
11. volitve in imenovanja
12. odgovori na delegatska vprašanja in postavljanje novih delegatskih vprašanj

OPOMBA:

1. Gradivo pod točko 2., 9. in 11. boste prejeli naknadno
2. Gradivo pod točko 10. bodo prejeli vodje delegacij za ZZD z dodatnim gradivom.

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
PLESTENJAK Dušan, l. r.

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Na podlagi 202. člena Statuta Skupščine občine Vrhnika (Ur. list SRS, št. 31/79 in 5/82) in 91. člena Poslovnika Skupščine občine Vrhnika ter sklepa Predsedstva Skupščine občine Vrhnika z dne 12/9-1984

SKLICUJEM

27. sejo ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI Skupščine občine Vrhnika.

Seja bo v ČETRTEK, 25. 10. 1984 ob 17. uri v prostorih Osnovne šole »Ivan Cankar« na Vrhniki, Tržaška cesta 13.

Za sejo predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. izvolitev in poročilo verifikacijske komisije
2. pregled in potrditev zapisnika 26. seje ZKS z dne 13/9-1984

3. ugotovitve in stališča k poročilu o delovanju delegatskega sistema v občini Vrhnika
4. poročilo o uresničevanju socialne politike v občini Vrhnika
5. poročilo o stanju kmetijstva v občini Vrhnika
6. predlog odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda
7. poročilo o izvajanju upravnega nadzora
8. sklep o uporabi sredstev solidarnosti
9. soglasje k Samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi Območne vodne skupnosti Ljubljana — Sava
10. odloki s področja SLO
11. volitve in imenovanja
12. odgovori na delegatska vprašanja in postavljanje novih delegatskih vprašanj

OPOMBA:

1. Gradivo pod točko 2., 9. in 11. boste prejeli naknadno
2. Gradivo pod točko 10. bodo prejeli vodje delegacij za ZKS z dodatnim gradivom

PREDSEDNIK
ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI
SKRT Andrej, l. r.

DELEGATI ZBORA ZDRUŽENEGA DELA, ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA BODO SKUPAJ Z DELEGATI SKUPŠČINE SKUPNOSTI SOCIALNEGA VARSTVA, KI BODO ZASEDALI IN ENAKOPRAVNO ODLOČALI KOT ČETRTI ZBOR, POSLUŠALI SKUPNO

UVODNO OBRAZLOŽITEV K POROČILU O URESNIČEVANJU SOCIALNE POLITIKE V OBČINI.

SKUPNA UVODNA OBRAZLOŽITEV BO PODANA V VEČNAMENSKEM PROSTORU OSNOVNE ŠOLE IVAN CANKAR VRHNIKA.

UGOTOVITVE IN STALIŠČA

k poročilu o delovanju delegatskega sistema v občini Vrhnika

V skladu s programom dela Skupščine občine Vrhnika za 1984 leto, so vsi trije zbori v mesecu februarju obravnavali poročilo o delovanju delegatskega sistema v občini. Na podlagi sklepov POK SZDL je tekla poglobljena razprava tudi v vseh temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih. V krajevnih skupnostih je bilo poročilo obravnavano na razširjenih sejah KK SZDL. Na podlagi predlogov, stališč in pripomb s sej krajevnih konferenc je svet za družbenopolitični sistem pri POK SZDL izoblikoval nekatera stališča in usmeritve s ciljem, da bi se izboljšalo delo delegatov v vseh sredinah.

1. Pri ocenjevanju delovanja delegatskega sistema običajno največ pozornosti posvečamo delovanju delegacij za občinsko skupščino, manj za SIS družbenih dejavnosti, še manj pa za SIS materialne proizvodnje, čeprav pokrivajo zelo občutljiva področja in se v okviru skupščin SIS, odloča o pridobivanju in razporejanju izredno velikih finančnih sredstev.

Delegatsko osnovo za SIS materialne proizvodnje v večini primerov predstavlja delavski svet oz. svet KS, delegacije pa se običajno povezujejo v konferenco delegacij. V izpeljavi teh relacij pa se pojavlja vrsta slabosti in nedoslednosti, kar onemogoča dejansko vsebinsko razreševanje problemov.

2. Oblike in metode dela skupščin so pomemben element nadaljnega razvijanja političnega sistema, obenem pa tudi omogočajo večje usklajevanje interesov, lažje delo skupščin, oziroma doslednejše oblikovanje stališč.

V posebnih primerih ko gre za pomembne odločitve v občinskem prostoru bi lahko uveljavili zasedanje DPZ pred zasedanji ostalih zborov. Prav tako pri zasedanju skupščin SIS zbor uporabnikov in izvajalcev (sklepčnost, usklajevanje interesov).

Nadaljevati s prakso zasedanja občinske skupščine in skupščine SIS kot četrti zbor s ciljem, da se najpomembnejša problematika na posameznem področju čimširše obravnava in na podlagi obravnave sprejme tudi ustrezna stališča.

3. Še vedno so prisotni primeri pomanjkljivih določb v SSA v TOZD in KS tako glede oblikovanja delegacij, kot tudi glede drugih pravic in obveznosti delegacij do svojih sredin in obratno. Prav tako tudi obveznosti strokovnih služb do oblikovanja stališč delegatom v posameznih sredinah skupščine občine.

4. Delegacije za zbor KS skupščine občine organizacijsko delujejo srazmerno dobro, pomanjkljiva pa je vsebina saj se samoupravni organi in DPO v KS premalo vključujejo s svojimi stališči in predlogi zato ostajajo delegacije pogosto brez politične podpore pri opredeljevanju svojih stališč. Zato se včasih stališča opredeljujejo v preozkih krogih ljudi.

5. Delegatski sistem v združenem delu še ni v celoti uveljavljen kot učinkovito sredstvo za reševanje problemov temeljnih organizacij in širše družbe. Vzrokov za takšno stanje je več. Predvsem v preveliki količini formalnega odločanja, zlasti odločanje o manj pomembnih zadevah. Še vedno so prisotni poizkusi odločanja mimo delegatskega sistema. Za izboljšanje tega stanja bo potrebno delegate še nadalje usposablјati, pripravljati bolj interesantna gradiva za branje, pri čemer bo potrebno dati večji poudarek povzetkom gradiva ter obrazložitvam, s čemer je predvsem mišljeno, da mora obrazložitev nakazati možne posledice sprejema oz. nesprejema.

6. Delegacije v temeljnih organizacijah združenega dela še vedno niso uveljavljena kot enakopravna sestavina samoupravnega organiziranja in pomembno sredstvo za vpliv na odločanje o ustvarjenem dohodku. Zlasti sta še vedno premajhna povezanost in sodelovanje delavskih svetov in delegacij, pa tudi delegacij iste delovne organizacije med seboj. Delegacije bi morale imeti tudi večjo oporo v osnovnih organizacijah zveze sindikatov, pa tudi večje sodelovanje delegacij s poslovodnimi organi in strokovnimi službami.

7. Na slabše delo zbora združenega dela vpliva tudi nezadostno poznavanje vloge in pomena tega zbora. Prav tako je značilna tudi preobremenjenost zbora z normativno aktivnostjo ob zanemarjanju konkretnih problemov v temeljnih organizacijah združenega dela, včasih je prisoten tudi občutek delegacij in delegatov, da samo formalno potrjujejo vnaprej sprejete odločitve in dejstvo, da so odločitve, ki najbolj bistveno prizadevajo pogoje gospodarjenja temeljnih organizacij sprejemajo na širših ravneh. Da bi zbor združenega dela skupščine občine resnično odločal tako, kot je to zapisano v ustavi ter v statutu občine, bo nujno potrebno opraviti konkretne analize v vsaki temeljni organi-

zaciji in delovni skupnosti o delovanju delegacije za zbor združenega dela ter sprejeti načrt odločnejšega odpravljanja slabosti v delovanju delegacij. To je naloga, ki bi morala biti prioritetenega značaja, zlasti v zvezi sindikatov. Vzporedno s tem pa bo treba nadaljevati proces razvijanja specifične vloge zbora združenega dela v skupščini in utrjevati njegov položaj nasproti upravnim organom.

8. Za nadaljnje poglobljanje delegatskih razmerij je nujno potrebno vpejati nove oblike dela delegatov in njihovega vključevanja v pripravo posameznih odločitev, oblikovanje stališč do predlaganih odločitev ter dajanje pobud za reševanje posameznih družbenih vprašanj v občini. Zlasti je treba zagotoviti pogoje, da bodo že oblikovana delovna telesa občinske skupščine (komisije in odbori) opravljala svoje funkcije, zaradi katerih so bila ustanovljena ter da bodo svoje ugotovitve, stališča, predloge in pobude posredovala občinski skupščini oz. njenim zborom.

9. Posebno pozornost bo treba posvetiti delovanju skupin delegatov za delegiranje v zbor Skupščine SRS ter zagotoviti, da bodo stališča do pomembnejših vprašanj oblikovana v občinski skupščini in njenih zbora, delovnih telesih ter usklajena s stališči in drugih družbenih in političnih organih v občini in da bodo tako odražala dejansko interesno delovnih ljudi in občanov občine.

10. Pri delovanju delegacij za skupščine SIS družbenih dejavnosti je najslabše delo tam, kjer so organizirane splošne delegacije. Zato bi morali v pripravi na nove volitve 86 v okviru OK SZDL opredeliti dosledno dogovor, da se v vseh KS volijo združene delegacije (področje socialnega varstva, področje telesne kulture, kulture, izobraževanja itd.).

11. Pred sklicem seje delegacij morajo v KS v svojih samoupravnih organih obravnavati najpomembnejšo problematiko, ki je na dnevnem redu skupščine SIS in sprejeti ustrezne usmeritve. Prekiniti je potrebno s prakso pošiljanja delegatov na zasedanja skupščin SIS brez ustrezno verificiranih in usklajenih stališč. Družbenopolitične organizacije so dolžne nadzorovati izpeljavo delegatskih odnosov in se tudi tvorno vključiti v pripravo stališč in predlogov za delo delegatov.

12. Konference delegacij, ki so organizirane predvsem za skupščine SIS materialne proizvodnje, ki se srečujejo s kritično sklepčnostjo naj analizirajo vzroke za tako stanje ter predlagajo spremembe sestave konference delegacij.

13. Za boljše delo naj se v okviru samoupravnih organov TOZD in KS zadolži posamezne člane za pokrivanje določenih področij, ker je praksa že pokazala, da je to učinkovito. Zadolžitve pa mora biti izpeljana tako, da bo delegat z ozirom na poznavanje problematike lahko učinkovito prenašal stališča sredine, ki ga je delegirala, jih ustrezno usklajeval in povratno informiral, ne pa zato, da se mu le vroča gradivo za seje. Prav tako bi morali ti člani, ki bi strokovno pokrivali posamezna področja večkrat stališča do pomembnih odločitev objaviti za širšo javnost v občinskem glasilu.

14. Širše je potrebno oceniti in se opredeliti do nosilcev konference delegacij za novo mandatno obdobje. Prevladuje mnenje, da bi bila učinkovitost in odgovornost konference delegacij večja, če bi za sklic zadolžili določeno strokovno službo, ki pokriva posamezno področje, dosegli pa bi tudi boljše usklajevanje med konferenco delegacij TOZD in konferenco delegacij KS.

15. Predvsem do regijskih SIS je potrebno opredeliti kdo je tisti, ki strokovno spremlja uresničevanje dogovorov, kam se lahko delegat obrne na strokovno pomoč oziroma ali je najbolj primerno, da sklicujejo seje in strokovno sodelujejo pri usklajevanju interesov delavci iz strokovne službe SIS (Območna vodna skupnost Ljubljana — Sava).

16. Sprejeti bi bilo treba usmeritev, da predstavniki SIS vsaj enkrat letno na konferenci delegacij temeljito obrazložijo realizacijo programa v preteklem letu in program za tekoče leto, kar bi bilo najbolj primerno po sprejetju zaključnih računov.

17. Pri oblikovanju stališč in predlogov na delegacijah za skupščine SIS bi morali delegati v mnogo večji meri izhajati iz sprejetega družbenega plana občin in svojih planskih aktov. Nesprejemljivo je, da delegati posredujejo zahteve, ki niso opredeljene v srednjeročnih planskih dokumentih, morebitne sprejete pobude pa bi potegnile za sabo dodatne finančne obveznosti.

18. Razmisliti je potrebno o možnem nadaljnjem racionaliziranju progra-

mov dela skupščine s ciljem izvajati nadaljnjo selekcijo ter razbremenjevanje dnevnih redov sej s temami, katere lahko obravnavajo pristojni organi.

19. Skupna strokovna služba ko bo dokončno formirana mora vzpostaviti sistematično evidenco in analizirati delegatska vprašanja, pobude in predloge ter s tem prispevati k oblikovanju programa dela, ki bo odraz potreb in pobud iz vseh sredin.

20. Od predlagateljev gradiv je potrebno zahtevati spoštovanje roka določenega v poslovniku posameznih skupščin za posredovanje gradiv delegatom, da se ustrezno lahko organizira razprava.

21. Uveljaviti bi bilo potrebno povratne informacije delegatov in strokovnih služb SO za širšo javnost preko občinskega glasila.

Vrhnika, september 1984

SVET ZA DRUŽBENOPOLITIČNI
SISTEM PRI P OK SZDL

PREDSEDSTVO OK SZDL
VRHNIKA

POROČILO

o uresničevanju socialne politike v občini Vrhnika

I. UVOD

S tem poročilom želimo prikazati, kako v občini Vrhnika uresničujemo nekatere temeljne usmeritve socialne politike. Posebej pa govorimo tudi o delovanju skupnosti socialnega varstva, ki se še ni uspela uveljaviti kot mesto usklajevanja na tem področju. V pripravah na to poročilo smo imeli vrsto delovnih razgovorov v okviru družbeno političnih organizacij, na katerih so sodelovali predstavniki krajevnih skupnosti in OZD-ov, predstavniki občinske skupščine in strokovnih služb interesnih skupnosti, ki delujejo na področju družbenih dejavnosti, zdravstvene službe in Centra za socialno delo.

Na podlagi dopolnitev in predlogov, ki jih je dala razprava, smo prvotno besedilo do obravnave v skupščini socialnega varstva in zborih občinske skupščine izpopolnili.

II. OSNOVNI PODATKI

Po podatkih popisa prebivalstva iz leta 1981 živi v občini Vrhnika 17.543 ljudi (8.509 moških in 9.034 žensk). Od tega je zaposlenih skupno 7.767 občanov ali 44,2 % (večina je zaposlenih v občini Vrhnika, 3.785 pa zunaj občine). Ob koncu leta 1983 je bilo na Občinski skupnosti za zaposlovanje prijavljeno 81 oseb brez dela.

Status kmeta ima 817 občanov, od tega je čistih kmetov 433. Samostojno obrtno dejavnost opravlja 326 občanov, ki zaposlujejo še 249 delavcev.

V občini živi 2.081 otrok starih od 9 mesecev do 7 let, ter 2.215 oseb starih nad 60 let (ali 12,6 % prebivalstva). Obseg skupne porabe je bil v celotnem dohodku občine udeležen takole: leta 1980 16 %, leta 1981 16,4 %, leta 1982, 16,4 %, leta 1983 12,10 %, medtem ko se je nominalna rast dohodka v občini povečevala takole: v letih 80/81 37,7 %, 81/82 22,6 %, v letih 82/83 63 %.

To pomeni, da so se tudi na področju socialnega varstva v zadnjih nekaj letih zoževale možnosti za bolj učinkovito delo in če računamo še naraščanje življenjskih stroškov in zmanjševanje realne vrednosti osebnih dohodkov, zaključimo, da se je v zadnjih nekaj letih bistveno znižala socialna varnost nekaterih kategorij prebivalstva. Pri tem so posebej prizadeti delavci v slabše stoječih podjetjih, ki zaradi objektivnih vzrokov ne morejo vplivati na rast dohodka in s tem tudi na večji osebni dohodek (predvsem Igrad, Komunalno podjetje, Pekarna), realna vrednost raznih oblik družbenih pomoči pa se je tako znižala, da je v občini nekaj primerov družin, ki tudi z nekaj vrstami pomoči (3 — 4) komaj presegajo 4.000 dinarjev mesečno na družinskega člana.

Poprečni osebni dohodki zaposlenih na področju družbenih dejavnosti v občini Vrhnika so leta 1983 zaostajali za poprečjem, ki je veljal v gospodarstvu, enak trend pa se nadaljuje tudi v letu 1984.

III. DELOVANJE SKUPNOSTI SOCIALNEGA VARSTVA

Skupnost socialnega varstva se v vseh letih svojega obstoja v občini ni uspela uveljaviti kot enakopraven zbor v skupščinskem sistemu, niti ni uveljavila svoje vloge kot usklajevalca na področju socialnega varstva. Ugotavljamo, da je povezanost med skupnostmi — ustanoviteljicami (stanovanjska skupnost, skupnosti za zaposlovanje, skupnost otroškega varstva, skupnost socialnega skrbstva in skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja) ter skupnostjo socialnega varstva prešibka. Enako velja za sodelovanje z izvajalci na tem področju. Zato je potrebno s skupnimi naporii ustvariti v občini takšne pogoje — med te nedvomno sodi dobro delovanje delegatskega sistema skupnosti — ustanovitelj, pa tudi strokovno delo — da se bo lahko skupnost socialnega varstva resnično uveljavila kot mesto usklajevanja socialno varstvenih programov kakor tudi celovitega načrtovanja teh programov. Na ta način bi dobili delavci tudi boljši vpogled nad tem, v kakšne namene se uporablja denar, ki ga združujejo. Na posvetu v okviru priprav na to poročilo, pa so tudi predstavniki krajevnih skupnosti povedali, da želijo imeti boljši pregled nad reševanjem socialne problematike. Cilji socialne politike pa so tudi — v kolikor sploh so — premalo vključeni v razvojne programe OZD, KS in družbeno-politične skupnosti.

IV. OTROŠKO VARSTVO

Varstvo in vzgojo v ustreznih ustanovah ima zagotovljeno v občini 794 predšolskih otrok, kar pomeni 38 %. V srednjeročnem programu smo predvideli, da bo zajetih do leta 1985 v vzgojno-varstvene ustanove 50 % otrok, vendar tega cilja ne bo mogoče uresničiti, saj je prostora v obstoječih 7 enotah Vzgojnovarstvene ustanove Vrhnika premalo. Zaradi zakona o investicijah pa ne bo mogoče realizirati gradnje vrtca v KS Borovnica in KS Vrhnika (na oddelkih na

Vrhniki je v varstvu 477 otrok, v Borovnici 72, na Bregu 47, na Logu 53, v Dragomerju 113, v 3 varstvenih družinah pa 16 otrok).

V letu 1983/84 je bilo odklonjenih 85 otrok, vendar se je do zdaj nabralo že 100 novih prošelj. Največje potrebe se kažejo po varstvu otrok starih do treh let (za te otroke je najustreznejše družinsko varstvo). Starši prispevajo k stroškom oskrbe od 30 do 70 %, odvisno od dohodka na družinskega člana (ekonomska cena znaša od 1.5.1984 7.905,00 za dojenčke in 5.880 za predšolske otroke ter 8.280 v varstveni družini).

Denarno pomoč je konec maja 1984 prejelo 598 otrok.

Kmečkim in drugim družinam je bila izplačana pomoč za 7 otrok. Povečane denarne pomoči pa so prejeli:

- a) v primerih, da je imel otrok edinega hranilca 37 otrok
- b) razvojno moteni otroci 14 otrok

(bolj natančen tabelarni prikaz je zajet v skupni evidenci na strani).

Skupnost otroškega varstva je uspešno prevzela vse naloge, ki so bile postopno iz republike prenešene na občine, vendar jo čaka zdaj še pomembna obveznost — prav na področju otroškega varstva bo treba pripraviti pogoje, da se bodo postopno denarne oblike pomoči preoblikovale v funkcionalne. Za naslednje srednjeročno obdobje skupnost predvideva, da se bodo vse zadeve v zvezi z otrokom in družino obravnavale celovito, kar bo omogočal tudi novi samoupravni sporazum o socialnovarstvenih pomočeh in podatki enotne evidence. Razen tega pa bo treba v pogojih, ko je sredstev za investicije in poslovanje v otroškem varstvu zmeraj manj, iskati druge možnosti, za zagotavljanje prostora za varstvo otrok (v stanovanjskih blokkih, ipd.) s sodelovanjem staršev in drugih občanov pa je mogoče zmanjševati stroške za varstvo v vzgojno-varstvenih ustanovah (pleskanje, vzdrževanje igrišč, prostovoljna pomoč mlajših upokojenk itn.).

Skupnost otroškega varstva namenja vsako otrok na šolo (mala šola) in za vzgojne programe za tiste otroke, ki niso vključeni v VVZ.

V. STANOVANJSKO PODROČJE

Stanovanjska gradnja

a) družbena gradnja

Od predvidene gradnje 290 stanovanj je bila s srednjeročnim planom načrtovana gradnja:

- 100 družbenonajemnih stanovanj,
- 80 solidarnostnih stanovanj,
- 110 etažnih stanovanj

V prvih letih srednjeročnega obdobja je bilo zgrajenih več stanovanj kot smo planirali, kasneje pa se je začel obseg stanovanjske gradnje zmanjševati in bo po letu 1985 popolnoma na ničli, v kolikor ne bo realiziran plan stanovanjske gradnje na Vrtnariji.

Pri zagotavljanju stanovanj smo predvsem zadovoljili potrebe združenega dela v občini, manj potrebe solidarnosti, najmanj pa potrebe etažnih lastnikov.

b) individualna stanovanjska gradnja

Nasprotno od družbene gradnje je močno porastla gradnja individualnih stanovanjskih hiš, ki pa se je razvijala predvsem na račun graditeljev izven naše občine.

Planiran obseg individualne stanovanjske gradnje je bil 200 stanovanj. V stanovanjski skupnosti te vrste gradenj sicer ne spremljamo, ocenjujemo pa, da je bilo to število preseženo že koncem leta 1983.

Tudi tovrstna gradnja pa je v upadanju, ker sooča z istimi problemi t.j. pomanjkanjem zemljišča oziroma problemi pri sprejemanju zazidalnih načrtov in lahko ocenjujemo, da tudi za individualno gradnjo v prvih letih naslednjega srednjeročnega obdobja ne bo na razpolago zemljišč za planiran obseg gradnje. Ker je v občini še veliko nerešenih stanovanjskih problemov in ker se sredstva za razreševanje le-teh zbirajo v višjem % kot je bilo dogovorjeno s temelji plana, bo potrebno vsa prizadevanja usmeriti v to, da se potrebna zemljišča čimprej pridobijo in ustrezno komunalno opremiti, ker bomo sicer zbrana sredstva močno razvrednotili.

Prenova stanovanj

S planom prenove stanovanj smo hoteli zagotoviti primeren stanovanjski standard tudi tistim stanovalcem, ki stanujejo v starejših stanovanjskih hišah

(SLP) v katerih so še skupne sanitarije ali pa so le-te izven objektov, ki nimajo v stanovanju vodovodne napeljave, elektroinstalacije za gospodinjne stroje.

Ker od stanarin odpade skoraj 50 % sredstev za amortizacijo, ki jo lahko uporabimo le za prenavo, lahko sledimo planu prenavne in letno zagotovimo prenavo ca. 5 stanovanj.

Prehod na ekonomske stanarine

S temelji plana in planom stanovanjske skupnosti za srednjeročno obdobje, smo predvideli, da bi do leta 1985 izvedli prehod na ekonomske stanarine, ki bi zagotavljale vsaj enostavno reprodukcijo na področju gospodarjenja s stanovanjskim skladom. Po prvih izračunih bi enostavno reprodukcijo zagotovile stanarine, ki bi bile v višini 3 % od vrednosti stanovanj.

Na osnovi metodologije za določanje in evidentiranje stanarin v SRS pa smo izračunali, da bi za enostavno reprodukcijo zadostovale stanarine v višini 2,44 % od revalorizirane vrednosti stanovanj (RVS).

Zaradi cenovne politike, postopnega prehoda nismo mogli izvajati in ga še ne moremo, zato smo od ekonomskih stanarin sedaj oddaljeni bolj kot smo bili na začetku prehoda, leta 1979.

V času priprave gradiva predstavlja stanarina v občini 0,89 % RVS. Za prehod na ekonomske stanarine bi morali do konca leta 1985 povišati stanarine za 354 %, da bi dosegli stopnjo 2,44 % RVS (pri tem izračunu je upoštevana rast cen za leto 1983 34,5 % in 1984 30 %).

S povečanjem stanarin za 40 % bi v letu 1984 dosegli 51 % stanarine, ki bi zagotavljala enostavno reprodukcijo.

Ob ugotovitvi, da družbeni stanovanjski sklad v občini predstavlja le 14 % ter da vsaj polovica stanovalcev zmora ekonomsko stanarino, ni niti gospodarno, niti politično sprejemljivo, da stanovanjski sklad, ki predstavlja precejšnje družbeno bogastvo, še naprej propada.

Pri današnjih stanarinah, lahko zagotavljamo le sredstva za amortizacijo, ki je minimalna (0,6 %). V primeru, da bi amortizacijo obračunavali v skladu z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu (1 %), bi nam sredstev zmanjkalo že za amortizacijo, če stroške upravljanja in funkcionalne stroške odštejemo. Za obračunavanje minimalne amortizacije, ki pa jo bomo lahko obračunavali le do leta 1985, pa komaj pokrijemo zgoraj navedene stroške za vzdrževanje pa sredstev zmanjka.

Pri najemninah je situacija nekoliko boljša, saj smo v nekaj letih uspeli preiti na ekonomsko najemnino, ki pa zaradi tega, ker so poslovni prostori večidel v objektih starih nad 100 let, tudi ne zagotavlja dovolj sredstev za normalno vzdrževanje.

Subvencioniranje stanarin

S subvencioniranjem stanarin smo s temelji plana za srednjeročno obdobje 1981—1985 zagotovili sredstva, za ohranitev življenjskega standarda občanov z nižjimi dohodki. Po cenah iz leta 1979 smo za srednjeročno obdobje namenili 1.172.000 dinarjev, kar valorizirano na leto 1983 predstavlja okrog 3.000.000 din. Subvencijo je leta 1981 prejelo 18, leta 1983 pa 12 ljudi. Zato je bilo porabljenih le 12,5 % od planiranih sredstev.

Poprečna stanarina v letu 1984 v občini predstavlja približno 6,8 % poprečnega OD oziroma okrog 3 % družinskega dohodka, zato kljub zelo mili lestvici le malo imetnikov stanovanjske pravice izpolnjuje pogoj za pridobitev subvencije.

Ob prehodu na ekonomske stanarine, bo vsekakor treba zagotoviti sredstva za delno nadomestitev stanarin. V skupnosti socialnega varstva pa bo treba temeljito analizirati ekonomsko moč oziroma socialni položaj družin, ki prebivajo v družbenih stanovanjih in na podlagi ocene sestaviti lestvico znosne stanarine, ki bo zagotavljala minimalne življenjske pogoje vsem občanom.

Problematika mladih družin

Do sprejetja novega zakona o stanovanjskem gospodarstvu SRS leta 1981, so bile mlade družine obravnavane kot posebna kategorija solidarnostnih upravičencev, s tem da je mlada družina pridobila stanovanje le, če je zanj zagotavljala OZD, kjer je bil zaposlen eden od zakoncev. V garancijski izjavi pa se je morala OZD obvezati, da bo skupno z delavcem rešila njegovo stanovanjsko vprašanje v 5 letih po pridobitvi stanovanja. V obdobju od leta 1976 do leta 1980 je bilo tako dodeljenih 42 stanovanj. Obveza za izpraznitev stanovanj prvim mladim družinam je potekla že leta 1981.

Od 42 dodeljenih stanovanj jih mlade družine še vedno zasedajo 29, 13 pa je bilo tako ali drugače rešenih.

V skladu z novim zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in družbenim dogovorom o zagotavljanju in usklajevanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu SRS, se mlade družine ne obravnavajo več kot posebna kategorija, temveč se obravnavajo v sklopu reševanja solidarnostnih upravičencev, s tem, da je mejni znesek višji kot pri ostalih upravičencih.

VI. ZAPOSLOVANJE IN ŠTIPENDIRANJE

Skupnost za zaposlovanje redno spremlja stanje na področju zaposlovanja. Ugotavljamo, da stanje na tem področju v občini ni kritično. V letu 1983 je bilo 83 oseb brez dela. Skupnost za zaposlovanje je v letu 1983 planirala 890.000,00 din za zagotavljanje socialne varnosti, porabljenih pa je bilo 743.878,00 din (83 %). V letu 1983 je pridobilo pravico do denarnega nadomestila 11 oseb, 4 osebe pa imajo to pravico že iz leta 1982 in so jo koristile še v letu 1983. Poprečni čas prejemanja denarnega nadomestila vseh upravičencev je 5 mesecev, poprečni znesek nadomestila pa je 9.901,00 din. Pravico do denarne pomoči so si pridobile 4 osebe, 2 osebi pa imata to pravico še iz prejšnjih let. Poprečni čas prejemanja denarne pomoči je 6 mesecev, poprečni znesek denarne pomoči pa 8.420,00 din.

Za leto 1984 smo predvideli, da bo pri skupnosti uveljavljala pravico do denarnega nadomestila okoli 20 oseb in pravico do denarne pomoči okoli 3 osebe.

Pri skupnosti za zaposlovanje je bilo januarja 1984 prijavljenih 15 težje zaposljivih oseb, 7 brez poklica, 4 priučene, 2 spoklicno šolo ter po 1 srednjo in 1 z visoko šolsko izobrazbo. Nekaj je invalidnih oseb, v glavnem pa so to osebe, ki so težje zaposljive zaradi zdravstvenih razlogov ali alkoholizma. Take brezposelne osebe seveda zelo težko dobijo zaposlitev.

V letu 1983 je bilo na strokovni komisiji I. stopnje v Ljubljani obravnavanih 6 težje zaposljivih oseb. 4 so bile napotene na Center za socialno delo, ker so bile ocenjene kot nesposobne, 2 osebi pa sta bili napoteni na usposabljanje.

Od vseh vključenih v usposabljanje se je v letu 1983 zaposlilo 6 težje zaposljivih oseb.

Na sploh pa bi lahko rekli, da se težje zaposljive oz. invalidne osebe v občini težko zaposlujejo, ker imajo OZD veliko svojih delovnih invalidov, katerim je potrebno zagotoviti ustrezno delovno mesto.

V letu 1983 se pred skupnost za zaposlovanje na področju socialne varnosti postavlja dve novi obveznosti in sicer plačevanje pokojninskega in invalidskega zavarovanja za upravičence do denarnega nadomestila med brezposelnostjo, kar ocenjujemo, da predstavlja ca. 30 % več sredstev na osnovo denarnega nadomestila med brezposelnostjo ter uveljavitev novega SaS na ravni republike za področje socialne varnosti kar predstavlja za našo skupnost 3 krat več sredstev kot v letu 1983.

Za denarna nadomestila in denarne pomoči ocenjujemo, da bodo sredstva zadoščala, pač pa ne bomo mogli zagotavljati sredstev za republiško solidarnost.

Prav zaradi velike obveznosti do republiške solidarnosti nismo mogli povečati programa na področju priprave za zaposlitev ter usposabljanja in zaposlovanja invalidnih oseb. Prav na področju priprave za zaposlitev zaradi velikega obsega programa ne bomo mogli v celoti izvesti v letošnjem letu in ga bomo morali prenesti v leto 1985, zlasti finančni del.

Štipendiranje

Samoupravni sporazum o štipendiranju v občini Vrhnika določa pravice, obveznosti in odgovornosti pri oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v občini ter enotna merila in kriterije pri podeljevanju in odločanju o višinah štipendij iz združenih sredstev. V letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planih kadrov OZD ter samoupravnih in družbenopolitičnih skupnosti so se udeleženci družbenega dogovora o štipendiranju opredelili koliko in kakšne kadre si bodo zagotavljali s štipendiranjem.

Za štipendije iz združenih sredstev in razliko h kadrovskim štipendijam lahko zaprosijo kandidati, katerih dohodek na družinskega člana v družini ne presega 55 % poprečnega mesečnega neto OD na zaposlenega v SRS, ugotovljenega za preteklo leto. Ob začetku vsakega šolskega leta se vrednost točke uskladi z gibanji osebnih dohodkov zaposlenih v SRS.

Pri izračunu štipendije iz združenih sredstev se upošteva tudi prispevek staršev, ki je odvisen od dohodka na družinskega člana. Celotna štipendija iz združenih sredstev ne sme presegati 55 % poprečnega mesečnega neto OD v SRS ugotovljenega za preteklo leto. Če znaša izračun štipendije do 4 % poprečnega mesečnega neto OD v SRS v preteklem letu, se štipendije ne podeli.

Pri presoji dohodkov morajo biti upoštevani vsi dohodki družine, ki se štejejo za dohodek po predpisih o prispevkih in davkih občanov, vključno z otroškimi dodatki. Pri presoji dohodka pa velikokrat naletimo na težave, ker v vlogi za štipendijo največkrat niso vpisani vsi dohodki (delo po pogodbi). V šolskem letu 1983/84 je vložilo prošnjo za štipendijo iz združenih sredstev in razliko h kadrovski štipendiji 103 učencev in študentov. Poprečna štipendija iz združenih sredstev znaša 3.257 din, poprečna razlika h kadrovski štipendiji 1.272 din.

V šolskem letu 1983/84 zaključuje šolanje 26 štipendistov iz združenih sredstev.

Že nekaj let opažamo, da število štipendij iz združenih sredstev ne raste, temveč se ohranja na približno isti številki. To je verjetno posledica tudi dobrega kadrovskega štipendiranja in ne tako slabega socialno-ekonomskega statusa družine.

VII. SOCIALNO SKRBTSTVO

Problematika in ocena varstva odraslih oseb v občini Vrhnika

Na področju varstva odraslih se v občini Vrhnika srečujemo z naslednjo problematiko:

- zagotavljanje DDP (edini in dopolnilni vir sredstev za preživljanje) začasne, enkratne pomoči
- plačilo ali doplačilo k stroškom oskrbnine v splošnih in posebnih socialnih zavodih
- dodatek za nego in tujo pomoč
- rejništvo za odrasle
- družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb
- delo s storilci kaznivih dejanj

Stalno družbeno denarno pomoč — edini vir sredstev za preživljanje prejema jo tiste osebe, ki so zaradi starosti ali bolezni nesposobne za pridobitno delo in nimajo nobenih dohodkov. Teh oseb je v občini Vrhnika trenutno 17 in prejema jo od 1. 1. 1984 dalje, mesečno po 7.000,00 din.

V zadnjih letih se kaže tendenca upadanja upravičencev do te oblike pomoči. Zaradi invalidnosti in starostne onemoglosti pa pri slehernem lahko nastopi nujna potreba po namestitvi v splošni ali posebni socialni zavod in plačevanje celotne oskrbnine iz sredstev socialnega skrbstva.

Pravico do družbene denarne pomoči — kot dopolnilni vir sredstev za preživljanje imajo občani, ki so nesposobni za pridobitno delo, ki imajo nekaj lastnih sredstev, vendar ne dovolj za preživljanje.

Med prejemniki te oblike pomoči je 18 invalidnih oseb, 5 družin in 26 drugih socialno ogroženih odraslih oseb. Pri prejemnikih te oblike pomoči pričakujemo, da se bo njihovo število tudi v prihodnje povečevalo na račun vse večjega porasta življenjskih stroškov. Še zlasti pričakujemo pri socialno ogroženih družinah večje število upravičenih do te oblike pomoči.

Plačilo ali doplačilo k stroškom zavodske oskrbe

Za nastanitev v socialni zavod se v zadnjih letih ostareli ljudje in njihovi svojci odločajo v vse večjem številu, saj je večina svojcev zaposlenih in v primeru bolezni in starostne onemoglosti ne morejo nuditi potrebne oskrbe. Veliko pa je tudi oseb, ki živijo same in se v tem primeru niti s sosedsko pomočjo ne morejo oskrbovati. V primeru hujše bolezni ali starostne onemoglosti jim še taka skrbna sosedska pomoč ne more zagotoviti potrebne oskrbe in nege. Sosedska pomoč je prisotna samo v posameznih primerih. V večini primerov pa je sploh ni mogoče zagotoviti. Ta pomoč bo zaživela le, če se bodo na tem področju organizirale krajevne organizacije RK in komisije za socialna vprašanja v KS. V domovih upokojencev je trenutno nastanjenih 67 občanov v občini Vrhnika.

V posebnih socialnih zavodih je 11 odraslih občanov. To so težje in težko duševno prizadete odrasle osebe, ki jim prav tako delno ali v celoti krije stroške oskrbe OSSS Vrhnika.

Pri nameščanju odraslih oseb v domove upokojencev in posebne socialne zavode se srečujemo z velikimi težavami, ker so kapacitete doma upokojencev Vrhnika in posebnih socialnih zavodov premajhne. Dom upokojencev Vrhnika je do otvoritve prizidka popolnoma zaseden, tako da nameščamo samo najnujnejše primere v druge domove.

Po podatkih popisa prebivalstva iz leta 1980 sodi občina Vrhnika po strukturi prebivalstva med občine z visokim procentom prebivalcev starih nad 60 let. Leta 1980 je bilo v občini Vrhnika 2.215 prebivalcev v starosti nad 60 let, kar predstavlja 12,6 % vseh prebivalcev (17.543).

Glede na te ugotovitve in predvidevanja, da bodo pokojnine zaostajale za porastom stroškov poslovanja v splošnih in posebnih socialnih zavodih, ocenjujemo, da bodo potrebna v bodoče znatnejša sredstva za zagotavljanje te oblike pomoči.

Dom upokojencev Vrhnika oskrbuje 130 starejših ljudi, od katerih jih je 55 iz naše občine, 75 pa iz drugih občin, po svojih najboljših močeh rešuje probleme, med katerimi jih je seveda večina finančne narave. Materialni stroški so v zadnjih letih skokovito naraščali, povečevala se je tudi cena storitev, med delavci — predvsem tistimi brez kvalifikacije, je velika fluktuacija, dom pa se v preteklih letih vendarle še ni znašel v izgubi. Vseskozi delajo z manjšim številom kadrov od sistematiziranega, skrajno varčujejo z materialom, lani pa so zmanjšali tudi amortizacijo. V Domu ugotavljajo, da v prihodnje ne bodo mogli več zmanjševati materialnih stroškov, ne da bi to ogrozilo standard oskrbovancev (ogrevanje, prehrana, higiena, vzdrževanje delovnih sredstev itd.). Materialni stroški v Domu so v primerjavi z drugimi podobnimi zavodi v republiki najnižji. Opozoriti pa je potrebno tudi na nizke dohodke zaposlenih, saj so najnižji OD skoraj enaki zajemčnemu.

Dodatek za tujo nego in pomoč ter rejništvo za odrasle osebe

Prejemnikom stalne družbene denarne pomoči, ki potrebujejo tujo nego in pomoč in živijo na svojem domu oziroma v oskrbi pri tujih ljudeh, se iz sredstev OSSS zagotavljajo tudi dodatek za nego in tujo pomoč. Trenutno prejema to obliko pomoči 6 občanov. V rejništvu pa sta trenutno dve odrasli osebi.

Družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih odraslih oseb

S 1. 6. 1984 začnjenjo veljati določbe o izplačevanju nadomestila za invalidnost in dodatka za tujo nego in pomoč upravičencem po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. Gre za zmerno, težje in težko duševno prizadete osebe ter najtežje telesno prizadete osebe, ki so nesposobne za

samostojno življenje in delo, prizadetost pa je nastala v otroški oziroma mladostni dobi do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma v času rednega šolanja, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti. V zvezi s tem že poteka postopek za priznanje statusa invalida in pravice do nadomestila za invalidnost ter dodatka za tujo nego in pomoč. Trenutno so že priznane te pravice 12 invalidom. Pri 25 invalidih pa je postopek v teku.

Sredstva za to obliko pomoči so dolžne zagotoviti občinske skupnosti socialnega skrbstva.

Delo s storilci kaznivih dejanj

Ena od oblik pomoči na področju varstva odraslih je tudi delo s storilci kaznivih dejanj v smislu njihove resocializacije. Gre za poglobljeno obravnavo obsojenih oseb na zaporno kazen in oseb s pogojno obsodbo z varstvenim nadzorom zlasti pred, med in po prestajanju zaporne kazni oziroma v času trajanja pogoje obsodbe z varstvenim nadzorom. Pri tem je potrebno sodelovanje z zapori, samimi obsojenci in njihovo družino. Že med prestajanjem kazni pa je potrebno vzpostaviti stik z širšim okoljem, zlasti v zvezi z njegovo zaposlitvijo in nastanitvijo.

Uspešnost resocializacije je precej odvisna od pripravljenosti vseh družbenih dejavnikov v občini (skupnosti za zaposlovanje, stanovanjske skupnosti, OZD, KS), ki so dolžni nuditi konkretne oblike pomoči obsojenim osebam. V letu 1983 je prestajalo zaporno kazen 14 občanov. Med obsojenci je bila samo ena ženska. Prevladujejo samski moški. Gre za kaznivo dejanje poneverbe in tatvine, kazniva dejanja zoper življenja in telo ter prometna kazniva dejanja.

VIII. PODATKI IZ ENOTNE SKUPNE EVIDENCE PREJEMNIKOV SOCIALNOVARSTVENIH POMOČI

Enotna evidenca vsebuje osebne podatke, podatke o skupnem dohodku in o socialnih razmerah družine oziroma posameznika ter podatke o že uveljavljenih socialnovarstvenih pomočeh.

Enotno evidenco izvaja Center za socialno delo Vrhnika že od julija 1982. dalje.

Do 30. 5. 1984 je bilo v enotni evidenci nastavljenih 668 evidenčnih kartonov o socialnih razmerah družine in o socialnovarstvenih pomočeh, ki jih prejema družine ali posamezniki. Od tega so aktivni prejemniki 504 družine ali posamezniki. To število se neprestano menja zaradi smrti, novo zaposlenih delavcev v naši občini, preselitev ali pa ugotovitve, da jim socialnovarstvena pomoč ni več potrebna.

Pregled upravičencev, ki na dan 30. 5. 1984 prejema socialnovarstvene pomoči

Št. vrst socialnih pomoči	Delavske družine	Kmetje	Upokojenci	Osebe brez dohoda	Sam. dej.	Skupaj	Enkratna zimsko
Ena vrsta pomoči	277	14	77	63	3	434	1
Dve vrsti pomoči	27	4	9	7	—	47	3
Tri vrste pomoči	13	2	5	1	—	21	—
Štiri vrste pomoči	—	1	1	—	—	2	—
SKUPAJ	317	21	92	71	3	504	4

Kot je razvidno iz tabele, je med prejemniki soc. varstvenih pomoči največ delavskih družin in sicer 317 ali 62 %, sledijo upokojenci le-teh je 92 ali 18 %, nato so osebe brez dohodka 71 ali 14 %, kmečkih družin je 21 in 3 družine delavcev, ki opravljajo samostojno dejavnost.

Od vseh 504 družin, ki prejema socialnovarstvene pomoči, je največ takih, ki prejema le eno vrsto. Teh družin je 434 ali 86 %, dve vrsti socialnovarstvenih pomoči prejema 47 družin ali 9 %, tri vrste prejema 21 družin ali 4 % in samo dve družini prejema 4 vrste socialnovarstvenih pomoči. Od 504 družin, ki prejema katerokoli socialnovarstveno pomoč jih je 321 iz občine Vrhnika, 155 družin živi v drugih republikah a je njihov hranilec zaposlen v naši občini in 28 družin živi v drugih občinah v SRS.

— 48 prejemnikov predstavljajo nepopolne družine (otroci in eden od staršev)

— med prejemniki socialnovarstvenih pomoči je kar 198 družin, ki imajo tri in več otrok,

— med prejemniki socialnovarstvenih pomoči je 295 takih družin, kjer je samo en vir dohodka (OD, katastrski dohodek, pokojnine), največ takih družin pa je zlasti pri delavcih iz drugih republik.

Prav gotovo pa ima velik vpliv na dohodek tudi izobrazba oziroma poklic, saj je med prejemniki socialnovarstvenih pomoči zaslediti večina nekvalificiranih delavcev. Nizki OD izstopa zlasti v DO Komunalno podjetje Vrhnika in Igrad. Prav tako nizek dohodek na družinskega člana imajo tudi upokojenci.

Vrste socialnovarstvenih pomoči, ki jih občani lahko uveljavljajo

Vrsta socialnovarstvene pomoči	Število prejemnikov
1. Denarna pomoč otrokom	598
2. Povečana denarna pomoč otrokom edinih hranilcev	37
3. Povečana denarna pomoč prizadetim otrokom	12
4. Nadomestitev oskrbnih stroškov v VVO	16
5. Štipendije iz združenih sredstev	83
6. Razlika h kadrovske štipendiji	9
7. Denarna pomoč za brezposelnost	5
8. Delna nadomestitev stanarine	5
9. Družbena denarna pomoč kot edini vir preživljanja	17
10. Družbena denarna pomoč kot dopolnilni vir	47
11. Začasna družbena denarna pomoč	1
12. Enkratna družbena denarna pomoč	4
13. Nadomestitev oskrbnih stroškov v socialnem zavodu	52
14. Nadomestitev oskrbnih stroškov v organ. za usposabljanje	9
15. Nadomestitev oskrbnih stroškov v tuji družini	2
16. Rejtnina	11
17. Plačilo ali doplačilo oskrbe in nege na domu	7
18. Varstveni dodatek k pokojnini	15
19. Oprostitvev plačila davkov in prispevkov	—
20. Druge socialnovarstvene pravice	23
SKUPAJ	951

PRIKAZ VPLIVA ENE, DVEH, TREH IN ŠTIRIH VRST SOCIALNO VARSTVENIH POMOČI NA DOHODEK DRUŽINE, KI TE VRSTE POMOČI PREJEMA

	Zap. št.	Štev. družin. članov	Status družine	Dohodek na druž. člana pred. uveljav. soc. var. pom.	Vrsta soc. pomoči	Skupni mes. znesek pomoči	Dohodek na druž. člana po uveljavitvi soc. var. pomoči	%
	1	2	3	4	5	6	7	8 = 7:4
Prejemniki 4 vrst soc. var. pomoči	1.	3	upokoj.	2.234,00	0, 2, 10, 8	6.385,30	4.362,00	95
	2.	2	upokoj.	2.095,00	1, 2, 3, 10	7.100,00	5.645,00	169
Prejemniki 3 vrst soc. var. pomoči	1.	3	delavska	4.276,00	1, 4, 8	2.643,00	5.157,00	20
	2.	5	delavska	3.620,00	1, 3, 5	7.212,00	5.062,00	39
	3.	4	delavska	4.702,00	1, 3, 20	3.750,00	5.639,00	19
	4.	3	delavska	3.578,00	1, 2, 10	6.300,00	5.678,00	58
	5.	3	delavska	4.593,00	1, 2, 4	2.746,00	5.508,00	19
	6.	6	delavska	2.895,00	1, 3, 10	8.700,00	4.345,00	50
	7.	3	upokoj.	2.277,00	1, 3, 10	6.350,00	4.393,00	92
	8.	2	upokoj.	5.295,00	1, 2, 3	1.250,00	5.920,00	11
	9.	2	upokoj.	1.576,00	1, 3, 10	5.697,00	4.424,00	180
	10.	2	nezaposl.	—	9, 17, 10	14.687,00	7.343,00	—
Prejemniki 2 vrst soc. var. pomoči	1.	5	delavska	3.918,00	1, 6	3.508,00	4.619,00	17
	2.	4	delavska	3.979,00	1, 6	4.826,00	5.185,00	30
	3.	4	delavska	4.819,00	1, 5	3.817,00	5.773,00	19
	4.	5	kmečka	1.431,00	1, 2	6.600,00	2.751,00	92
	5.	2	upokoj.	4.032,00	1, 2	1.250,00	4.657,00	15
	6.	6	kmečka	4.076,00	1, 5	14.508,00	6.494,00	59
	7.	6	delavska	1.969,00	5, 14	20.914,00	5.454,00	176
	8.	6	upokoj.	1.157,00	1, 2	8.250,00	2.532,00	118
	9.	2	nezaposl.	—	9, 17	16.230,00	8.115,00	—
	10.	4	nezaposl.	747,00	1, 2	4.950,00	1.987,00	165
Prejemniki 1 vrste soc. var. pomoči	1.	7	delavska	2.094,00	1	5.400,00	2.865,00	36
	2.	6	delavska	2.321,00	1	5.400,00	3.221,00	38
	3.	7	delavska	1.783,00	1	6.750,00	2.748,00	54
	4.	3	upokoj.	2.765,00	1	1.350,00	3.215,00	16
	5.	3	kmečka	4.861,00	1	1.000,00	5.194,00	6
	6.	5	upokoj.	2.947,00	1	4.050,00	3.757,00	27
	7.	1	nezaposl.	—	9	7.000,00	7.000,00	—
	8.	1	nezaposl.	516,00	13	12.731,00	13.247,00	—
	9.	3	delavska	5.788,00	5	2.935,00	6.766,00	16
	10.	5	delavska	8.794,00	14	17.866,00	12.367,00	40

V gornjih tabelah smo želeli prikazati vpliv socialnovarstvenih pomoči, na dohodek na družinskega člana. Iz tabel je razvidno, da med družinami, ki prejema samo eno vrsto socialnovarstvenih pomoči in med tistimi, ki prejema dve, tri ali štiri vrste pomoči po uveljavitvi le teh ni bistvenih razlik v dohodku na družinskega člana. V nekaterih primerih je dohodek na družinskega člana po uveljavitvi socialnovarstvene pomoči, še vedno izredno nizek in menimo, da te družine brez drugih dohodkov ne bi mogle živeti. V večini primerov, so to družine iz drugih republik, v občini Vrhnika pa je zaposlen hranitelj družine. Te družine imajo veliko število otrok. Socialno stanje teh družin se lahko ugotavlja le na podlagi pismenih potrdil.

Na osnovi zgoraj navedenih podatkov ni težko ugotoviti, da večina družin prejemnic socialnovarstvenih pomoči ima zelo nizek standard in po dohodku na družinskega člana krepko zaostajajo za potrebnimi sredstvi, s katerimi bi lahko krile minimalne življenjske stroške.

Podatki o štipendijah

Štipendije iz združenih sredstev ali razliko h kadrovske štipendiji je na dan 30. 5. 1984 prejelo 92 otrok iz 79. družin. 83 prejemnikov je prejelo štipendijo iz združenih sredstev in 9 prejemnikov razliko h kadrovske štipendiji.

Število družin	Število otrok v družini, ki prejema štipendijo
2	3
9	2
68	1

Status družine	Št. družin	Število otrok, prejemnikov štipendije
upokojenci	5	5
kmečke družine	7	10
delavske družine	67	77

Od 67 družin, katerih otroci prejema štipendijo v 32 primerih je vsaj eden od roditeljev zaposlen v občini Vrhnika. V 35 ostalih primerih pa so starši zaposleni v Ljubljani in drugje.

OZD, kjer je zaposlen vsaj eden od staršev

Prikaz družin po krajevnih skupnostih

OZD	Št. zaposl. staršev	KS	Št. družin
LIKO Vrhnika	6	Vrhnika — Center	7
IUV Vrhnika	5	Vrhnika — Breg	8
Gozdno gospodarstvo	3	Vrhnika — Vas	5
Obrtni center	2	Verd	3
Kmetijska zadruga	2	Borovnica	18
Donit Borovnica	2		
Vojna pošta	1	Sinja gorica	1
Teh. muzej Bistra	1	Blatna Brezovica	2
Avtomontaža	1	Bevke	5
Obrtnik Borovnica	1	Log	1
Kamnelom Verd	1	Dragomer-Lukovica	4
Komunalno pod.	1	Ligonja	3
VVZ	1	Podlipa-Smrečje	2
PTT Borovnica	1	Zaplana	4
Iskra Antene	1	Stara Vrhnika	8
Mantova	1	Drenov grič	7
OŠ Ivan Cankar	1		
Samostoj. dejav.	1		

PODATKI O DENARNIH POMOČEH IN POVEČANIH DENARNIH POMOČEH OTROKOM po preizkusu v maju 1984

Denarne pomoči	Poprečni mes. prihod. na druž. člana — v din	Višina den. pomoči na otroka — v din	Število skupaj	upravičencev iz drugih republik	Skupaj Skupaj	Od tega	V starosti		
						otroci iz drugih rep. in avtonom. pokrajin	0—6 let	7—14 let	15 in več let
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Otrokom delavcev in drugih	Poprečni mesečni doh. na družinskega člana								
	do 4.900	1.900	172						
	od 4.900—5.600	1.100	33	156	591	420	215	302	74
	od 5.600—6.000	600	16						
Otrokom kmetov	KD do 9.000	600	3	—	7	—	—	3	4
Povečana denarna pomoč	Otrokom edinih hranilcev	400	18	3	37	11	15	15	7
	Prizadetim otrokom	600	12	2	12	2	1	2	9

Gornja razpredelnica vsebuje podatke o denarnih pomočeh in povečanih denarnih pomočeh otrokom, po preizkusu v maju, in z veljavnostjo od 1. maja 1984 dalje. Do denarne pomoči otrokom in povečane denarne pomoči otrokom, ki imajo edinega hranilca ali, ki so težje telesno oz. duševno prizadeti je upravičeno skupaj 224 delavcev in upokojencev (od tega 156 iz drugih republik in avtonomnih pokrajin) za 598 otrok (od tega živi 420 otrok v drugih republikah in avtonomnih pokrajinah). Poleg denarne pomoči prejema še povečano denarno pomoč 18 upravičencev za 37 otrok, ker so edini hranilci in 12 staršev za 12 težje telesno in duševno prizadetih otrok. Devet težje telesno in duševno prizadetih otrok, ki so stari nad 15 let, bo prejelo denarno pomoč le za maj in junij, nadalje pa so upravičeni do posebnega nadomestila po drugem zakonu. Od 1. maja dalje bodo dobile denarno pomoč za otroke le 3 kmečke družine (2 iz KS Borovnica in 1 iz KS Blatna Brezovica) za 7 otrok.

V naslednji tabeli pa so prikazane denarne pomoči po TOZD-ih in delovnih skupnostih:

Dohodkovni pogoji						Povečana denarna pomoč						Starost otrok			Negativ. ugotov. po preizkusu		OP
0—4.900 1.900 za otroka		4.900—5.600 1.100 za otroka		5.600—6.000 600 za otroka		Družina živi v drugi republiki oz. avton. pokr.		EH 400	za otr.	TTDP 600	za otr.	Do 7 let	Osnov- no- šolci	Nad 15 let			
upr.	otr.	upr.	otrok	upr.	otrok	upr.	otrok	upr.	otr.	upr.	otr.				upr.	otr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
AM TOZD KOVINARSKA VRHNIKA:																	
1	3											2	1				
DONIT TOZD FENOLIT BOROVNICA:																	
4	15			1	3	2	8	1	3			7	11		5	13	
GG TOZD GOZDARSTVO VRHNIKA:																	
1	4											1	3		1	2	
KOMUNALNO PODJETJE VRHNIKA:																	
10	38					10	38					20	16	2	1	2	
SG GROSUPLJE TOZD IGRAD VRHNIKA:																	
56	141	6	12			57	139	2	4	1	1	63	76	14			
IUV TOZD USNJARNA VRHNIKA:																	
9	32	11	36	4	9	14	49	1	1	3	3	25	46	6	10	19	
IUV TOZD OPEKARNA VRHNIKA:																	
7	24			1	2	8	26					17	7	2	1	1	
KZ VRHNIKA:																	
	1	4	2	4								2	5	1			
DES TOZD ELEKTRO LJUBLJANA OKOLICA:																	
1	2	1	6	2	5							1	9	3			
ŽG TOZD KAMNOLOM VERD:																	
8	16					7	13					2	10	4	1	2	
ŽG TOZD ZA UPRAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE PROG POSTOJNA:																	
18	63	3	5			20	67					16	39	13	2	2	
MINERAL LJUBLJANA:																	
2	5	1	2			3	7					2	3	2			
ISKRA TOZD ANTENE VRHNIKA:																	
				1	1			1	1			1			3	5	
MANTOVA VRHNIKA:																	
1	1							1	1			1					
VETERINARSKI ZAVOD KRIM, DE VRHNIKA:																	
				1	2									2			
ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV:																	
1	4									1	1			2	2		za TTDP za V. VI.
OBRJNI CENTER VRHNIKA:																	
2	9											2	6	1			
OBRJNIK BOROVNICA:																	
	1	3												3			
VVZ VRHNIKA																	
1	4											3	1				
DELAVCI ZAPOSLENI PRI ZASEBNIKI:																	
6	13					3	6	1	3	1	1	5	4	4			
UPOKOJENCI:																	
23	42	1	1			9	12	5	14	5	5	3	24	16	2	2	
KMETJE:																	
				3	7					1	1		3	4	6	13	
LIKO — OCENA:																	
21	57	8	18	4	5	23	55	6	10			42	34	4			

Preiskus še poteka in je trenutno opravljen okoli 88%, zato podatki še niso dokončni, računati pa je treba s pritožbami, zlasti na negativne ugotovitve (do sedaj 32 negativnih ugotovitev za 61 otrok, glede na lanski preizkus), stalne spremembe in na nove primere, ki se javljajo skozi vse leto.

Naslednja tabela prikazuje stanje denarnih pomoči otrokom na dan 30. 6. 1983 (po preizkusu v maju 83), na dan 31. 12. 1983 in stanje v maju 1984 s tem da preizkus kot že rečeno še ni zaključen.

	Denarna pomoč		Povečana denarna pomoč			
	Upravič.	otroci	Edini hranilci		TTDP	
			Upravič.	otroci	Upravič.	otroci
30. 6. 1983	234	648	23	48	13	13
31. 12. 1983	272	719	22	44	15	15
maj 1984	224	598	18	37	12	12

Predvidevamo, da se število upravičencev in število otrok letos, glede na lani ne bo zmanjšalo. Na osnovi spremljanja podatkov pa ugotavljamo, da se večja števila tistih upravičencev, ki po dohodku sodijo v prvi cenzus, hkrati pa se večja tudi število otrok v tej dohodkovni skupini. Z ozirom na to in pa, da je bila lani višina denarne pomoči otrokom, ki sodijo v prvo dohodkovno skupino znatno nižja kot letos, bo treba za uresničitev tega programa zagotoviti tudi temu primerno več sredstev.

IX. ZDRAVSTVENO VARSTVO

Čprav vprašanja, ki so povezana z zdravstvenim varstvom, redno obravnava interesna skupnost za zdravstvo, smo sodili, da je potrebno na nekatera odprta vprašanja opozoriti tudi v tem poročilu. Ustrezno zdravstvo je namreč — enako kot delo in plačilo po delu ter pravice do socialnovarstvenih pomoči — pomemben dejavnik varnosti delovnega človeka in občana. TOZD Zdravstvo Vrhnika kot sestavni del Notranjskega zdravstvenega doma Vrhnika izvaja zdravstveno dejavnost za vse kategorije prebivalstva. Glede na bližino Kliničnega centra v Ljubljani opravlja zdravstveni dom celotno osnovno zdravstvo. Za razliko od regije, kjer je zaposlenih več zdravstvenih delavcev, kot to določajo normativi, je v zdravstvenem domu Vrhnika 10 delavcev premalo (ali 13,8 %). Primanjkuje predvsem zdravnikov specialistov in zobozdravnikov.

V občini ni niti ene obratne ambulante, tako da je vsa medicina dela skršena v dveh neustreznih prostorih. Razvoj medicine dela terja uvajanje obratnih ambulant in nadaljnje strokovno usposabljanje in zaposlovanje dodatnih kadrov. Podobno je tudi glede nege bolnika na domu. Ob tem postaja vprašanje ustreznih prostorov — od razširitve nadzidave sedanje stavbe je bilo treba odstopiti — vse bolj aktualno.

Zdravstveni delavci bodo lahko delno ublažili probleme z iskanjem notranjih rezerv in predvsem z boljšo organizacijo dela, in preventivnim delom, vendar je zdravstvo nedvomno področje, ki ga je treba v celoviti presoji ekonomskih možnosti na področju družbenih dejavnosti nasploh, celovito spremljati. Ob tem je treba vso pozornost nameniti tudi razpravi o OD zaposlenih v zdravstvu.

Glede boleznin je naša občina razmeroma racionalna — regijsko povprečje boleznin znaša 5,1 %, medtem ko je to povprečje na Vrhniki 4,9 %.

Ustvarjati je treba tudi tako vzdušje med ljudmi, da se bodo do koriščenja socialnovarstvenih storitev obnašali skrajno racionalno in varčno.

X. SOCIALNA VARNOST UDELEŽENCEV NOV

Varstvo borcev in ostalih udeležencev NOV se od osvoboditve dalje razvija in izboljšuje v skladu z razvojem političnega sistema in materialnimi možnostmi naše socialistične skupnosti. Z zvezno zakonodajo se zagotavljajo enotne in enake pravice uporabnikov v vsej državi, ta sistem socialne varnosti pa dograjujejo še republiški in občinski predpisi. Sprejeti pa so bili tudi drugi družbeni dokumenti, po katerih bi morali konkretno razreševati vprašanja socialne varnosti borcev v občinah, v krajevnih skupnostih, v organizacijah združenega dela itd., skratka v vseh sredinah, kjer borci živijo in delajo in kjer se pojavljajo konkretni problemi in težave. Pri takem podružbljanju skrbi za borce bi morali vključiti vse družbene dejavnike predvsem samoupravne interesne skupnosti. Pospešeno bi bilo potrebno zagotoviti ustrezno organiziranost patronažne službe, sosedske pomoči, nege na domu, nastanitve v domovih za starejše občane, pomoč ostarelim in osamelim borcem.

V naši občini je na pobudo OO ZZB NOV Vrhnika bila v l. 1984 izvedena anketa med člani ZZB, katere namen je bil ugotoviti socialno zdravstvene razmere borcev in družinskih članov. Rezultati ankete, ki je zajela 618 oseb, nakazujejo na nekatere probleme, katere bo potrebno pospešeno in organizirano reševati. Gmotna preskrbljenost borcev ni kritična, saj je med njimi 77 % takih, ki prejemajo osebno ali družinsko pokojnino, 11 % jih je še zaposlenih, brez dohodkov je še 5 % anketiranih, med njimi pa so v glavnem žene, ki se preživljajo z dohodki svojih zakonskih partnerjev. Socialno varnost borcev v naši občini, ki so brez dohodkov oz., ki imajo nizke dohodke zagotavlja odlok o priznavalninah borcev, ki izhaja iz družbenega dogovora o priznavalninah SRS. Odlok določa, kateri borci lahko uveljavljajo družbeno denarno pomoč glede na svoj prispevek v NOV in glede na svoj materialni položaj. Odlok omogoča uveljavitev pravice do stalne, začasne, enkratne priznavalnine in ostalih oblik kot so prispevek k stroškom okrevanja, pomoč pri šolanju otrok borcev ipd. Stalno priznavalno lahko uveljavijo tisti udeleženci NOV, ki imajo mesečni dohodek na družinskega člana nižji od najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, le-ta znaša v letu 1984 10.955,39 din. Vse oblike pomoči po tem odloku se financirajo iz občinskih proračunskih sredstev. V letu 1983 je bilo za vse oblike pomoči porabljenih 1.060.659,95 din, povprečno število upravičencev v preteklem letu je bilo 34. Za leto 1984 je zagotovljenih v proračunu za priznavalnine 1.343.000 din. Skladno z družbenim dogovorom o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SRS v letu 1984 je predvideno usklajevanje priznavalnin z rastjo dohodka v gospodarstvu in sicer bi morali glede na porabo v letu 1983 zagotoviti 42 % več sredstev v letu 1984. Glede na že zagotovljena sredstva v proračunu občine Vrhnika, bi obseg teh sredstev morali povečati še za ca. 150.150.000 din.

Naslednji zanimivejši podatki iz opravljene ankete so podatki o starostni strukturi udeležencev NOV in o njihovem zdravstvenem stanju. To je v glavnem starejša populacija, kar je razvidno iz naslednjega prikaza:

KOZZB NOV	Skupaj	Starostna struktura				
		do 50 let	50 do 60 let	60 do 70 let	70—80 let	nad 80 let
Vrhnika	270	3	92	106	59	10
Dragomer-Lukovica	32	—	13	11	7	1
Log	43	—	11	18	13	1
Zaplana	12	—	3	4	3	2
Podlipa	14	—	2	7	5	—
Stara Vrhnika	38	—	9	12	14	3
Verd	47	—	8	17	14	8
Drenov grič	26	—	7	10	7	2
Borovnica	112	3	19	33	43	14
Bevke-Blatna Brezovica	24	—	2	8	11	3
SKUPAJ	618	6	166	226	176	44

Njihovi starosti primerno sledijo ugotovitve o zdravstvenem stanju. Več kot tretjina je kroničnih bolnikov, ki potrebujejo stalno zdravstveno nadzorstvo. Zato bo potrebno v prihodnjih letih še poglobljati zdravstveno nadzorstvo, predvsem pa razvijati sosedsko pomoč in vse možne oblike nege na domu. V domovih za starejše občane prebiva že sedaj 5 anketiranih, za domsko oskrbo v primeru bolezni in starostne onemoglosti bi se odločilo še 13 anketiranih. Potreba po domski oskrbi bo verjetno še večja, ker se iz odgovorov, s kom živijo sedaj v družinski skupnosti, lahko sklepa, da pri nekaterih sedanje okolje ne bo sposobno nuditi ustrezne nege in oskrbe v starosti in v primeru bolezni. Odobranje zdraviliškega zdravljenja in preventivnega okrevanja za udeležence NOV je ena od oblik varstva, s katero naj bi odpravljali oz. omilili zdravstvene težave in preprečevali nastanek bolezni. Ta oblika se v naši občini izvaja s pomočjo sredstev zdravstvene skupnosti, sredstev občinskega proračuna ter zveznega proračuna. Pri koriščenju teh sredstev posebno v zadnjih letih prevladuje skrajno racionalna poraba sredstev, ki dovoljuje odobranje zdravljenja le v najnujnejših primerih. Omenjena sredstva so v letu 1983 in tudi v tem letu vplivala na zmanjšanje števila koristnikov, prav tako na čas odobrenega zdravljenja. Med tem, ko se je v preteklih letih odobravalo najmanj 3 tedensko zdravljenje, se v lanskem in letošnjem letu odobrava le 14 dnevno zdravljenje, razen v izrednih primerih. Iz sredstev zveznega proračuna se financira zdraviliško-klimatsko zdravljenje nosilcev »Spomenice 1941« in vojaških invalidov, stroške zdravljenja za ostale udeležence NOV pa krije zdravstvena skupnost. Iz sredstev občinskega proračuna pa so se delno nadomeščali stroški za 10 dnevno okrevanje borcev oz. njihovih družinskih članov, vendar le ob upoštevanju premoženjskega cenzusa. Število koristnikov je v primerjavi s preteklimi leti upadlo, kjer je ostalo nespremenjeno, je to le zaradi znižanega časa zdravljenja.

Viri financiranja	Število odobrenih zdravljenj leta 1983	Število odobrenih zdravljenj leta 1984
zdravstvena skupnost	22	15
občinski proračun	9	6
zvezni proračun	9	10

Na področju stanovanjske problematike ni evidentiranih perečih vprašanj. Razmere so v glavnem urejene, ker so v preteklih letih bile te potrebe intenzivno reševane s posojili in dodeljevanjem stanovanj.

XI. UGOTOVITVE IN STALIŠČA K POROČILU O URESNIČEVANJU SOCIALNE POLITIKE V OBČINI VRHNIKA

V občini Vrhnika smo s samoupravnimi sporazumi določili naloge na področju socialnega varstva za obdobje 80—85. Ugotavljamo, da je bila večina ciljev uresničenih, čeprav je bilo treba predvsem v zadnjih dveh letih nekatere načrte krčiti (predvsem investicijske) in jih prilagajati materialnim možnostim. Ugotavljamo, pa, da so razprave o vsebini programov posameznih interesnih skupnosti — ustanoviteljic preveč zaprte in da delavci niso dovolj sodelovali v teh razpravah. Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti se niso v celoti uveljavile kot mesto, kjer je mogoče skozi delegatske razprave v največji meri uresničevati interese delovnih ljudi in občanov ter potrebe in možnosti krajevnih skupnosti in OZD. Skupnost socialnega varstva se ni uveljavila kot mesto vsklajevanja teh programov. Razprave v okviru priprav na to poročilo so pokazale, da se občani zanimajo za razmere na področju socialnega varstva, zato je potrebno v prihodnje, ko utemeljeno pričakujemo, da bodo ljudje še v večji meri občutili posledice zaostajanja osebnih dohodkov za rastjo življenjskih stroškov, redno spremljati razmere posameznikov in družin, med katerimi so še posebej ogroženi delavci z najnižimi dohodki, družine z večjim številom otrok, upokojenci z nizkimi pokojninami, invalidi in tisti občani, ki živijo le od družbene pomoči.

1. V prihodnje moramo zagotoviti takšno samoupravno delovanje na področju socialnega varstva, da bodo delegatske skupščine sprejemale ukrepe in odločitve, ki bodo odražale dejanske potrebe v občini in upoštevale materialne možnosti gospodarstva.

2. Temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti se morajo organizirati tako, da bodo lahko stalno spremljale razmere na področju socialne varnosti občanov in predlagale ustrezne ukrepe. Družbenopolitične organizacije — sindikat in SZDL — morajo redno spremljati socialni položaj delovnih ljudi in občanov ter se zavzemati za povečevanje produktivnosti, ter boljšo organizacijo dela, s tem pa tudi za povečevanje skupnega dohodka in osebnih dohodkov. Stalno je treba spremljati tudi OD delavcev v družbenih dejavnostih, ki v naši občini zastajajo za OD v gospodarstvu. Ustrezno je treba nagrajevati tiste delavce, ki se vključujejo v stabilizacijska prizadevanja in z racionalnostjo dela in dobro organizacijo ter z zmanjševanjem materialnih stroškov zagotavljajo dobre delovne in strokovne rezultate. Z vsaklejno družbeno akcijo je potrebno zagotoviti učinkovitejšo samoupravno delovanje na področju socialnega varstva ter odgovornejše delo delegatov in njihovo povezovanje z okolji, v katerih so bili izvoljeni.

Upošteva se pozitivne izkušnje nekaterih KS in OZD, kjer so za področje socialnega varstva oblikovali združeno delegacijo predlagamo, da se na ta način oblikujejo tudi druge delegacije, saj ugotavljamo, da so lahko delegati v združeni delegaciji, bolj celovito spremljali problematiko posameznih interesnih skupnosti, ki nastopajo na področju socialnega varstva.

3. V ugotovitvah, ki izhajajo iz dosedanjega dela pri enotni evidenci prejemnikov socialnovarstvenih pomoči, ki jih bomo podrobneje predložili v enem naslednjih poglavij, je razvidno, da je med starejšim prebivalstvom, zlasti med upokojenci, razmeroma veliko primerov, ko je treba ljudem pomagati s stalnimi ali občasnimi pomočmi. Ugotavljamo, da je bilo premalo narejenega v smeri, ki sta jo že nakazali skupnost socialnega varstva in zdravstvena skupnost, da bi namreč tudi v naši občini proučili možnosti za uvajanje nege na domu, kadar je to strokovno nesporno ali uvajali sosedsko pomoč na prostovoljni osnovi. V takšne programe, ki bi jih pod vodstvom strokovnjakov koordinirali v krajevnih skupnostih, bi se lahko vključevala mladina, šole in druge humanitarne organi-

zacije. V življenjskih in delovnih okoljih naših občanov bi bilo nujno vzpodbujati medsebojno pomoč, saj bi na ta način tudi lažje evidentirali probleme tistih ljudi, ki zaradi takšnih ali drugačnih razlogov ne potrkajo za pomoč na vrata ustreznih institucij. To bi pomenilo tudi »podružbljanje« socialne politike, ki se mu v naši občini še nismo približali. Pripraviti je treba programe za takšne oblike prostovoljnega dela, ki bodo zagotovili večjo varnost socialno ogroženih ljudi brez novih vlaganj. Pri tem morajo sodelovati vse ustrezne strokovne službe in humanitarne organizacije (nega na domu, sosedska pomoč, delo z mladostniki, itd.). S prostovoljnim sodelovanjem staršev in drugih občanov lahko zmanjšamo tudi stroške oskrbe v vrtcih (pleskanje, ureditev okolice, prostovoljno delo mlajših upokojenk itn). pa tudi v šolah. Takšno delo pomeni podružbljanje socialne politike in zapolnitev vrzeli med programi institucij in potrebami ljudmi.

5. Programe socialnovarstvenih dejavnosti je treba obravnavati celovito — skupaj z zbori občinske skupščine — ter vsako leto določiti prioritete, glede na dejanske potrebe. Trenutno se kažejo največje potrebe za nadaljni razvoj na področju zdravstva, socialnega skrbstva in otroškega varstva.

6. Spričo omejenih možnosti za nove gradnje, je treba na področju otroškega varstva iskati cenejše in hitrejša nove zmožljivosti. V občini ne bi smeli več graiti stanovanjskih blokov, ne da bi v njih zagotovili prostor tudi za otroško varstvo, če se za to kažejo potrebe. Dolgoročno bi morali zagotoviti vsklajeno gradnjo stanovanj in otroško varstvenih zmožljivosti, ki jih je mogoče, ko se potrebe spremenijo, uporabljati v druge namene.

Spremljati pa je potrebno tudi v kakšnih razmerah poteka varstvo otrok, ki niso vključeni v VVO ali organizirano družinsko varstvo.

Vrhnika, junij 1984

OBČINSKA SKUPNOST
SOCIALNEGA VARSTVA VRHNIKA

POROČILO

o stanju kmetijstva v občini Vrhnika

I. UVOD

V dolgoročnih in srednjeročnih planskih dokumentih SR Slovenije pa tudi občine Vrhnika smo opredelili razvoj kmetijstva kot temeljno razvojno usmeritev, da bi zagotovili čimvečjo osamosvojitost na področju oskrbe s hrano. Naša prednostna naloga je zato povečanje proizvodnje mleka in mesa na domači krmni osnovi, kar zahtevata tudi usmeritev v izboljševanje zemljišč za intenzivno kmetijsko proizvodnjo.

Poročilo obravnava predvsem uresničevanje zastavljenih ciljev na področju kmetijske proizvodnje ter razvojnih možnosti, uresničevanje kmetijske zemljiščne politike ter stališč, usmeritev in sklepov republiških organov, kakor tudi občinske skupščine in Izvršnega sveta. Le-ta se je med letom tekoče seznanjal s stanjem in problematiko na tem področju ter sprejemal ustrezne sklepe.

II. ORGANIZIRANOST KMETIJSTVA V OBČINI

1. Proizvajalci

a) Kmetijska zadruga Vrhnika

Kmetijska zadruga Vrhnika organizira kmetijsko proizvodnjo na cca 5.200 ha kmetijskih površin, v katero je vključenih 748 kmetijskih proizvajalcev — članov zadruga. V zadnjem obdobju se proizvodni odnosi med člani in zadrugo vsekakor še naprej krepijo, kar pozitivno vpliva na doseganje predvidene proizvodnje.

Dobra organiziranost, naporu pospeševalne službe, interventni ukrepi, ne nazadnje pa tudi ugodni letini 1982 in 1983 so vzroki ugodnih rezultatov v kmetijski proizvodnji v prvih osmih mesecih letošnjega leta.

Ta je bila v prvih osmih mesecih letošnjega leta naslednja:

	plan 1984	realiz. 31.8. '84	% realiz.
1. Kmetijska proizvodnja v kooperaciji			
— MPG — mlado pitano govedo od 3 do 6 mes.	544 glav	465 glav	85
— krave	105 glav	92 glav	87
— voli	—	3 glav	—
— plemenske krave	20 glav	11 glav	55
— plemenske telice	126 glav	89 glav	70
— biki za rejo	—	5 glav	—
— teleta za pitanje	90 glav	45 glav	50
— mleko	3.740.000 l	2.771.786 l	74
— konji in žrebeta	25 glav	23 glav	92
— krompir	15.000 kg	40.207 kg	266
— borovnice	8.000 kg	1.700 kg	21
— jajca	950.000 kom	695.760 kom	73
— seno	120.000 kg	234.030 kg	195
— ribe	3.000 kg	2.403 kg	80
— baldrijan	3.500 kg	3.720 kg	106
2. Mlekarna			
— prevzete količine mleka (KZ Vrhnika, KZ Logatec, »Sora« Žiri, Ljubljanske mlekarne, Hmezd Celje)	7.390.000 l	5.758.370 l	76
— dosežena lastna proizvodnja			
sir I. vrste	344.200 kg	293.186 kg	85
smetana I. vrste	120.000 kg	92.128 kg	76
konzumno mleko	400.000 kg	714.281 kg	178
sirotka	3.000.000 kg	1.408.594 kg	47
— uslužnostna predelava sirjenje	154.600 kg	133.167 kg	86
3. Klavnica			
— svinjsko meso	150.000 kg	104.878 kg	70
— goveje meso	30.000 kg	19.128 kg	63
— juneče meso	122.000 kg	87.983 kg	72
— nabava junečjega mesa	4.000 kg	4.164 kg	101

Pregled realizacije plana količinske proizvodnje kmetijskih pridelkov kaže trend rasti v primerjavi z doseženo proizvodnjo v letu 1983, kakor tudi izpolnitev zastavljenega plana za leto 1984. Ocenjujemo, da bo odkup klavnega goveda precej presegel načrtovano proizvodnjo, hkrati pa opažamo padec prodaje svežega mesa in mesnih izdelkov v naši občini. Presežke je bilo do zdaj možno prodati v Ljubljano oziroma v druge občine, tako da kmetje niso čakali na odkup spitanega goveda več kot mesec, kar bi lahko imelo trajnejše posledice za nadaljnjo rejo govedi za zakol.

Ob prizadevanju kmetijskih proizvajalcev smo dosegli, da je KZ pri izvajanju kontrole proizvodnosti v letu 1983 povečala stalež plemenske živine v A kontroli za cca 300 glav, tako da je skupno v A kontroli 850 glav plemenskih krav. V občini Vrhnika je rodovniška služba ena najbolj vodenih v Sloveniji, kar so ugotovile tudi pristojne strokovne institucije. Dobre rezultate na tem področju vsekakor potrjuje tudi uspešna živinorejska in mlekarstva razstava v septembru ob 80-letnici zadrugi Vrhnika in mlekarstva na Vrhniki.

Plan jesenske in spomladanske setve 1984 je bil v celoti realiziran.

KZ Vrhnika se je aktivno vključila v pridelavo pšenice za trg, saj je plan odkupa v letu 1983 preseгла za 100 % in v letu 1984 za 30 %. Po republiškem programu pridelave pšenice je bila zadolžena zasejati pšenico na 40 ha oziroma odkupiti 100t pšenice. Odkupljeno je bilo 123 t pšenice. Pridelek je bil v povprečju 30 q/ha, kar je manj od planiranega zaradi neugodnih vremenskih razmer preko celega leta (snežna plesen, prekomerno deževje, žitna plesen v zadnji fazi rasti). Prav tako so neugodne vremenske razmere vplivale na vso rastlinsko proizvodnjo. Posledica le-teh je pozna setev koruze, redki posevki ter sorazmerno slab pridelek krme v prvem odkosu. Pridelek koruze bo zadovoljiv, če bo ugodna jesen omogočila dozorevanje. Kljub neugodni letini ocenjujemo, da bo pridelane dovolj krme za obstoječi stalež živine.

Konec leta 1983 in preko celega leta 1984 so bili vloženi veliki napor pri oskrbi z potrebnimi reprodukcijskimi materiali (mineralnimi gnojili, zaščitnimi sredstvi, nadomestnimi deli za kmetijsko mehanizacijo, močna krmila, semena in drugo), kajti prav ta je osnova za realizacijo zastavljenih ciljev v kmetijski proizvodnji. Ocenjujemo, da je bila oskrba zadovoljiva, ne pa optimalna. Predvsem so bili prisotni problemi pri oskrbi z mineralnimi gnojili ter s slabo kvaliteto semenske koruze.

b) Ljubljanske mlekarne, Posestvo Verd

Na področju občine Vrhnika imajo Ljubljanske mlekarne, TOZD Posestvo uporabno pravico na zemljiščih družbene lastnine na površini 688 ha, od tega je 116 ha gozdov. V začasno uporabo 20 let je bilo oddanih 688 ha kmetijskih površin Kmetijski zadrugi Vrhnika, 15 ha površin pa je pridobljenih z zakupi.

V prvi polovici letošnjega leta je bilo proizvedenih na farmi Verd 210.650 l mleka oziroma 2.785 l kravi (76 krav molznic). V enakem obdobju preteklega leta je bilo pridelanih 176.000 l mleka (indeks 119,7). Do konca leta planirajo večjo poprečno proizvodnjo po kravi glede na lansko leto.

Poprečno stanje telic v vzrejemnem centru Bistra je 250. V prvem polletju 1984 je bilo ustvarjenih 19.818.419 din celotnega pridelka s poprečno 17 delavci (poprečni OD je 25.246 din oz. indeks 124,4).

Ocenjujejo, da bodo proizvodni plan do konca leta celo presegli v prireji mleka in v vzreji plemenskih telic.

V naslednjem obdobju nameravajo največ sredstev usmeriti v usposabljanje zemljišč (hidromelioracije na Hočevarici na 25 ha in na Verdu na 55 ha). Po izgradnji avtoceste je bila na farmi Verd opuščena paša, kar povzroča razmeroma velike zdravstvene probleme pri osnovni čredi, zato načrtujejo ponovno uvesti pašo, v kolikor bodo uspeli izvesti arondacijo v neposredni bližini farne. Osnovne črede krav mlekaric ne nameravajo povečati, pač pa nameravajo v Bistri razširiti vzrejni center za plemenske telice ter razširiti vzrejo pitancev. Glavna skrb bo namenjena pridelavi kvalitetne krme za obstoječo čredo.

Zemljišča, ki jih dolgoročno ne bodo koristili za rastlinsko proizvodnjo, bodo v prihodnjem letu oddali v najem kmetom preko zadruga.

2. Samoupravni sklad za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane občine Vrhnika

V Samoupravnem skladu za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane občine Vrhnika smo uspeli s povečanjem prispevne stopnje v letošnjem letu iz 0,4 na 0,8 % zagotoviti zadostna sredstva za realizacijo sprejetega programa pospe-

ševanja kmetijstva v naši občini. S sredstvi, zbranimi po prispevni stopnji 0,4 % bi zagotovili le izvajanje interventnih ukrepov po republiškem programu, ki pomeni predvsem zagotovitev in ohranitev obstoječe proizvodnje.

Tudi za leto 1984 je občinski sklad sprejel zahteven program s potrebnimi sredstvi v višini 27.404.458 din, od tega 12.380.000 din po enotnem republiškem programu in 15.024.458 din po občinskem programu. Po republiškem programu premiramo povečanje osnovnega staleža krav, pitanje govedi, rejo klavnih privesnic, proizvodnjo mleka, stimuliramo proizvodnjo koruze, sofinanciramo pospeševalno službo, dajemo nadomestila dela obresti in sofinanciramo izgradnjo tovarne gnojila Ina Kutina. Po občinskem programu je pretežni del sredstev namenjen za izvedbo hidromelioracije v Podlpski dolini, sofinanciranje drobnih melioracij, urejanje pašnikov v nižinskih predelih, sofinanciranje izgradnje vodovoda na Pokojišču ter druge interventne ukrepe, ki omogočajo nemoten potek proizvodnje ter uvajanje sodobnejše tehnologije in postopkov proizvodnje.

Do 31/8-1984 je bilo iz osebnih dohodkov delavcev po stopnji 0,4 oziroma 0,8 % zbranih 12.983.902 din. Za izvajanje zgoraj navedenih interventnih ukrepov je bilo porabljenih 10.981.937 din.

Program se po posameznih postavkah realizira kot je planirano. Po ocenah bo do konca leta program pospeševanja pridelave v celoti realiziran.

O realizaciji programa za leto 1983 in o programu interventnih ukrepov za leto 1984 je podrobno razpravljala občinska skupščina v februarju 1984, prav tako pa bo podrobno poročilo o uresničevanju programa pospeševanja v letu 1984, skupaj s programom za naslednje leto, predloženo v razpravo vsem zborom skupščine občine v začetku leta 1985.

3. Kmetijska zemljiška skupnost občine Vrhnika

Temeljna naloga Kmetijske zemljiške skupnosti v občini Vrhnika je vodenje zemljiške politike. V ta namen skrbi za varovanje kmetijsko-zemljiškega prostora, za pravilno rabo, izboljševanje in združevanje kmetijskih zemljišč ter druge naloge iz področja kmetijske zakonodaje.

V zadnjem obdobju je bila aktivnost usmerjena predvsem v aktiviranje vseh razpoložljivih zemljišč za kmetijsko proizvodnjo, kjer beležimo pozitivne rezultate. Glavni vzrok za posamezne primere slabe obdelave je starost gospodarjev ali pa slabša zemljišča, kjer so potrebne agro ali hidro melioracije.

V kmetijskem zemljiškem skladu občine je 320 ha kmetijskih zemljišč — 620 parcel, ki v poprečju merijo le 0,5 ha in se nahajajo v vseh katastrskih občinah na območju cele občine. Za ta zemljišča je sklenjenih 232 najemnih pogodb s kmetijskimi proizvajalci, vendar je zaradi razdrobljenosti na teh površinah zelo težko organizirati proizvodnjo.

V letu 1983 in 1984 je KZS usmerila pretežni del svojih aktivnosti v izdelavo kategorizacije kmetijskih zemljišč in razvrstitvi le-teh v območja. Z usklajevanjem interesov pri prostorskem planiranju je bilo nekaj težav, vendar lahko ugotovimo, da so bila načela intervencijskega zakona o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti v srednjeročnem družbenem letu 1981—1985 v glavnem upoštevana in tako dolgoročneje zavarovana kvaliteta zemljišča za kmetijsko proizvodnjo.

Prepočasi izvajamo predvidene agrarne operacije (agro in hidro melioracije, pa tudi zložbe). V preteklem obdobju je bilo v občini izvedenih 50 ha hidro melioracij (Mala Ligojna, Bevke) in 70 ha agro melioracij na Pokojišču. Na teh površinah organizira KZ Vrhnika kmetijsko proizvodnjo in so doseženi dobri pridelki. Na površinah v Ligojni se pojavljajo občasne težave zaradi poplavl. Nekateri obdelovalci površin neredno vzdržujejo jarke, vendar so z intervencijo kmetijske inšpekcije ti problemi odpravljeni.

Na skupnih pašnikih na Pokojišču so doseženi zadovoljivi rezultati. V pašni sezoni 1984 je bilo na paši 95 glav goveje živine — last kmetov iz Pokojišča s prirastom 70 dkg/dan in 78 telic, katerih lastniki so kmetje iz ravninskih delov občine s povprečnim prirastom 50 dkg/dan.

Poleg urejanja večjih kompleksov se vsako leto izvajajo tudi manjše melioracije pri posameznih kmetih.

V smernicah za naslednji srednjeročni plan predvidevamo 745 ha hidro melioracij ter 380 ha agro melioracij poleg malih melioracij, ki tečejo kontinuirano vsako leto. Po Dolgoročnem programu urejanja kmetijskih zemljišč v občini Vrhnika nam ostaja še cca 2.400 ha zemljišč, kjer je potrebno izvesti agro in hidro melioracije, vendar pa bo izvajanje v tolikšnem obsegu možno, če bomo v okviru republike uspeli izboljšati vodni režim na Barju, kjer so največje ravne, vendar zamočvirjene in poplavne površine kmetijske zemlje v naši občini.

Že v letu 1983 ter v celem letošnjem letu tečejo aktivnosti za pripravo in izvedbo hidro melioracije na površini 75 ha v Podlpski dolini. Zaradi velikih težav pri pridobivanju dokumentacije (različnih soglasij) je pričefek del zakasnih, vendar bodo dela na terenu pričeta že v septembru 1984. Vzporedno z izboljšavo zemljišč bo potrebno v bodoče izvajati tudi komasacije, kar je predpogoj za uvajanje boljše tehnologije oziroma povečanje produktivnosti v kmetijski proizvodnji.

Vzroke, da komasacij v občini dosedaj nismo izvajali, lahko najdemo v pomanjkanju prepričanja kmetov, predvsem polkmetov in KZ kot organizatorja proizvodnje o nujnosti izvajanja komasacij.

Zato bo pretežna aktivnost KZS v naslednjem obdobju usmerjena v reševanje prostorsko ureditvenih operacij. V sodelovanju s Kmetijsko zadrugo bo potrebno ustanavljati proizvodne skupnosti združenih kmetov, kar bo zagotavljalo dogovorjeno proizvodnjo. Zaradi lažjega planiranja in zagotavljanja planirane proizvodnje bo potrebno izdelati tudi agro karto.

4. Kmetijska inšpekcija

Delo kmetijske inšpekcije je bilo v preteklem obdobju usmerjeno na celotno področje kmetijske proizvodnje, spremljanje izvajanja planov proizvodnje, kakor tudi dosledno izvajanje zakonskih predpisov iz področja kmetijstva. Po potrebi in v mejah svoje pristojnosti je tudi ukrepal in opozarjal na nepravilnosti nosilce kmetijske proizvodnje in kmetijske ter zemljiške politike v občini.

Konkretne naloge, katere je kmetijski inšpektor opravil v zadnjem obdobju so:

- sodelovanje pri pregledu obdelavnosti kmetijskih zemljišč v občini,
- ukrepanje v primerih slabega vzdrževanja jarkov na področju melioracij v Bevkah,
- kontrola izvajanja interventnih ukrepov pri povečanju staleža osnovne črede, pri premijah za privez telet za pitanje, pri gradnji skupnih pašnikov in drugih ukrepov,
- aktivno sodelovanje pri izdelavi kategorizacije in določitvi območij,
- sodelovanje pri programu obdelave kmetijskih zemljišč na Borovniškem vršaju,
- spremljanje škode v kmetijstvu, povzročene po divjadi,
- spremljanje pojavov rastlinskih bolezni in škodljivcev,
- kontrolirala gibanje in oskrbo z repromateriali,
- kontrolirala izvajanje zakonskih predpisov iz področja kmetijstva
- ter druge konkretne sprotne naloge.

Še več bo kmetijska inšpekcija morala, skupaj s KZS storiti za varstvo kmetijske zemlje pred spremembo namembnosti in njeno boljšo obdelavo.

5. Veterina

Na območju občine Vrhnika je za opravljanje veterinarskih storitev pooblaščen Veterinarski zavod »Krim« Grosuplje.

Njihovo delo na področju zatiranja živalskih kužnih bolezni kot tudi pri izvajanju programa pospeševanja reprodukcije na območju naše občine ocenjujemo kot uspešno. Program pospeševanja reprodukcije v celoti izpolnjujejo (sistematična obdelava 20 kmetij).

III. IZVAJANJE ZAKONSKIH PREDPISOV, SKLEPOV IN USMERITEV VIŠJIH ORGANOV, SKUPŠČINE OBČINE IN IZVRŠNEGA SVETA

Izvajanje zakonskih predpisov, sklepov in usmeritev višjih organov ter sklepov skupščine občine in izvršnega sveta zagotavljajo tako proizvajalci pri izpolnjevanju planirane proizvodnje kot tudi kmetijska zemljiška skupnost, kmetijska inšpekcija in občinski upravni organ, pristojen za kmetijstvo.

V komiteju za družbenoekonomski razvoj in družbeno planiranje ocenjujemo, da je doseženo v zadnjem obdobju dobro sodelovanje med vsemi nosilci nalog na tem področju, kar se odraža tudi na doseženih rezultatih.

V referatu za kmetijstvo je bilo v letu 1984 v zadevi priznavanja statusa kmeta 24 izdanih odločb. Interes za pridobitev statusa kmeta še vedno narašča. Ker zakonodaja ne predvideva kriterija za pridobitev statusa kmeta tudi tržne proizvodnje, je prihajalo pri tem do nesporazumov, komu status kmeta pripada. V pripravi je sprememba zakona o kmetijskih zemljiščih, ki bo pogoj tržne proizvodnje postavila na prvo mesto, kar bo onemogočilo tudi okoriščenje na račun priznanega statusa kmeta (zemljiški maksimum, davčne olajšave in druge bonitete iz tega naslova). V upravnem postopku so bili vodeni tudi postopki o kategorizaciji zemljišč, o kmetijski dejavnosti, za priznavanje pokojninske dobe za čas opravljanja kmetijske dejavnosti, za uvoz rezervnih delov in izdaja drugih ustreznih potrdil.

Prav tako nova davčna politika močno usmerja v čimvečjo proizvodnjo za trg, ker so se davčne obveznosti močno povišale, vendar so tržnim proizvajalcem priznane olajšave glede na doseženo proizvodnjo za trg.

Novo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov bo vsekakor prispevalo k večji socialni varnosti kmetov. V KZ Vrhnika se je od 748 članov zadruga prijavilo v zavarovanje do 31/8-1984 211 kmetov, 316 članov je zavarovanih iz drugih naslovov, ker jim kmetovanje pomeni dopolnilno dejavnost ali so starejši od 60 oz. 65 let in jim je že oziroma jim še bo priznana starostna pokojnina. Ostalih 221 kmetov pa se do sedaj še ni odločilo za prijavo v pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Zavarovanci se lahko zavarujejo po različnih zavarovalnih razredih (6) in sicer z letno obremenitvijo od 13.836 din do 32.994 din. Problematiko iz področja kmetijstva je v februarju 1984 obravnavala tudi občinska skupščina ob sprejemanju nove prispevne stopnje za intervencije v kmetijstvu.

O konkretnih vprašanjih in poročilih iz področja kmetijstva je preko celega leta razpravljala tudi izvršni svet.

Njune sklepe in stališča so nosilci nalog pri svojem delu dosledno upoštevali

in realizirali. Kot nerealizirana ostaja še iz leta 1982 naloga KZ Vrhnika izdelati analizo o proizvodni zmogljivosti kmetij v občini.

UGOTOVITVE, SKLEPI IN USMERITVE:

Ocena razmer v naši občini v preteklem obdobju in v letošnjem letu kaže na ugodnejša gibanja na tem področju. Kmetijska proizvodnja se v zadnjih letih povečuje ter so doseženi zastavljeni cilji.

Izvršni svet ugotavlja, da interventni ukrepi ugodno vplivajo na doseganje kmetijske proizvodnje, da so doseženi rezultati tudi posledica prizadevanj organizatorjev kmetijske proizvodnje v preteklem obdobju in ugodnih letih 1982 in 1983 in da poročilo celovito in realno prikazuje stanje na področju kmetijstva.

Da bi ohranili dosežene rezultate oziroma tudi v bodoče zasledovali temeljni cilj kmetijstva, to je čimvečjo osamosvojitve na področju pridelave hrane, je potrebno:

- zagotoviti ohranitev proizvodnje na vseh obstoječih zmogljivostih in dosežati vsaj obstoječi nivo proizvodnje,

- usposabljanje nove zmogljivosti in na njih organizirati tehnološko najsoodobnejšo proizvodnjo s pomočjo prostorsko-ureditvenih operacij in uvajanjem sodobnih agrotehničnih ukrepov. Na ta način bi dolgoročno lahko pridelali dovolj krme na lastnih površinah. Zato je potrebno pospešiti priprave na izvedbo hidro melioracije v Podliski dolini,

- zagotavljati materialno podlago družbeno-organizirane proizvodnje. V ta namen je potrebno zagotavljati zbiranje sredstev za intervencije v kmetijstvu in zagotavljati smotrno trošenje le-teh, predvsem za izvedbo melioracij in komasacij kot osnovnih pogojev za intenzivno proizvodnjo,

- kadrovsko okrepiti pospeševalno službo in interventna sredstva in pospeševalne ukrepe usmeriti na vsa področja kmetijstva, da bi ohranili osnovno čredo ter doseganje ugodnih rezultatov selekcije pri večini kmetov,

- v največji možni meri vplivati na izboljšanje družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu ter ustvarjati takšno družbeno klimo, ki bo motivirala kmetijske proizvajalce za nadaljnjo proizvodnjo in za doseganje zastavljenih ciljev,

- Nosilci nalog na področju kmetijstva so dolžni vsak za svoje področje pripraviti konkreten program aktivnosti za realizacijo teh zaključkov in usmeritev.

Izvršni svet bo tudi v bodoče tekoče spremljal razvoj kmetijstva v občini, koordiniral pospeševalna prizadevanja, zbiranje in trošenje interventnih sredstev ter dosledno uresničevanje sprejetih stališč in sklepov.

Datum: 20/9-1984

Izvršni svet SO Vrhnika

PREDLOG

Na podlagi petega odstavka 14. člena in prvega odstavka 17. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list SRS št. 1/79 in 11/81), 202. člena Statuta občine Vrhnika (Ur. list SRS št. 31/79), Odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda Skupščine občine Vrhnika (Ur. list SRS št. 25/79 in 38/81) ter Odloka Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o valorizaciji najmanjšega zneska odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda ter dela odškodnine, ki se odvaja Zvezi vodnih skupnosti Slovenije (Ur. list SRS št. 27/84) je Skupščina občine Vrhnika na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne ... sprejela

ODLOK

o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč ali gozda

1. člen

V 2. členu se prvotno besedilo dopolni z besedo »prašičev« in se na novo glasi:

»Gradnja objektov za rejo govedi, konj, prašičev in drobnice s pripadajočimi objekti, gradnja gozdnih prometnic in dovoznih poti do gorskih in hribovitih predelov ter gradnja rastlinjakov se ne šteje za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda.

2. člen

V 1. členu Odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč ali gozda se spremenijo zneski za odškodnino za kvadratni meter zemljišča in sicer:

- 240 din za m² kmetijskega obdelovalnega zemljišča I. katastrskega razreda,
- 192 din za m² kmetijskega obdelovalnega zemljišča II. katastrskega razreda,
- 144 din za m² kmetijskega obdelovalnega zemljišča III. katastrskega razreda,
- 80 din za m² kmetijskega obdelovalnega zemljišča IV. katastrskega razreda,
- 60 din za m² kmetijskega obdelovalnega zemljišča V. in VI. katastrskega razreda,
- 40 din za m² kmetijskega obdelovalnega zemljišča VII. in VIII. katastrskega razreda.

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Številka: 3/3-010/09-79

Datum: 17/9-1984

Predsednik skupščine občine
Vrhnika
Andrej Vidovič, l. r.

OBRAZLOŽITEV

Na podlagi Odloka Izvršnega sveta SR Slovenije o valorizaciji najmanjšega zneska odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda ter dela odškodnine, ki se odvaja Zvezi vodnih skupnosti Slovenije (Ur. list SRS št. 27/84) je potrebno, da Skupščina občine Vrhnika sprejme Odlok o spremembi Odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč ali gozda.

Najmanjši znesek odškodnine zaradi spremembe namembnosti se je valoriziral v skladu s splošnim gibanjem cen od 20 din/m² na 40 din/m² kmetijskega zemljišča ali gozda. Predlagamo, da se tudi za ostale nižje katastrske razrede odškodnina zaradi spremembe namembnosti poviša v istem sorazmerju. Tako se spremeni 1. člen Odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda (Ur. list SRS št. 38/81).

V odloku o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda (Ur. list SRS št. 25/79) v 2. členu manjka beseda »prašičev« zaradi česar je bilo potrebno ta člen dopolniti.

KMETUSKOZEMLJIŠKA SKUPNOST

Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika je na seji, dne 20. 9. 1984 obravnaval predlagani odlok in sprejel naslednji

SKLEP: Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika predlaga zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti Skupščine občine Vrhnika, da obravnava odlok o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč ali gozda in ga sprejmeta v predlaganem besedilu.

POROČILO

o izvrševanju zakona o upravnem postopku v UO občine Vrhnika

UVOD

Ustava in zakoni zavezujejo upravne organe, da s svojim delom zagotavljajo učinkovitost uresničevanja pravic in interesov ter pravnih koristi delovnih ljudi in občanov. Upravni organi so dolžni organizirati delo tako, da delovni ljudi in občani, organizacije združenega dela in druge pravne osebe lahko učinkovito uresničujejo svoje pravice in pravne koristi ter izvršujejo obveznosti v upravnem postopku. V upravnih stvareh na prvi stopnji praviloma odločajo občinski upravni organi, le izjemoma, in sicer v najzahtevnejših zadevah, ko jih določa zakon, pa republiški upravni organi. Odločanje v upravnih stvareh zato sodi med najpomembnejše naloge občinskih upravnih organov, saj pri tem prihaja do najbolj neposrednih in najpogostejših stikov z delovnimi ljudmi in občani, ki svoj položaj v družbi in zagotavljanje pravne varnosti ocenjujejo med drugim tudi po načinu reševanja zadev v upravnem postopku. Za pravilno uporabo predpisov o upravnem postopku so dolžni skrbeti vsi upravni organi, upravno nadzorstvo pa sodi v pristojnost upravnega organa za občo upravo. Ta upravni organ ne deluje kot inšpekcijska služba, temveč je njegovo delo zastavljeno predvsem v nadzorstveno-svetovalnem smislu, kar ne zmanjšuje odgovornosti predstojnikov upravnega organa in izvršnega sveta.

REŠEVANJE ZADEV V UPRAVNEM POSTOPKU

Kljub procesu podružbljanja in prenosu reševanja mnogih zadev na samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne subjekte so upravni organi prejeli v reševanje v letu 1983 93 % več upravnih zadev v reševanje kot v letu 1982. Tu so upoštevani le zahtevki, ki so jih občinski upravni organi reševali na zahtevo delovnih ljudi in občanov ter organizacij združenega dela in drugih pravnih oseb.

V letu 1983 so upravni organi občine Vrhnika prejeli skupaj 13.734 zadev, kar je za 6.605 zadev več kot v letu 1982, ko je bilo prejetih 7.129 zadev.

Od obravnavanih 13.734 zadev v letu 1983 je bilo:

- v zakonitem roku zahtevku ugodeno v 13.265 primerov
- zavrženih 64 zahtevkov
- zavržen 1 zahtevek
- po izteku roka rešeni 202 zadevi

Največ zadev je obravnaval oddelek za notranje zadeve in sicer 11.129 zadev.

Navedeni podatki zajemajo le tiste upravne zadeve, pri katerih je bil postopek uveden na zahtevo stranke.

O postopkih, ki jih vodijo upravni organi po uradni dolžnosti, se ne vodi posebne evidence, čeprav je ponekod teh zadev veliko:

- na področju borčevsko invalidskega dodatka 104 zadeve
- s področja uprave za družbene prihodke 5.423 zadev.

Če združimo vse zgoraj navedene zadeve, to je upravne zadeve, pri katerih je bil uveden postopek na zahtevo stranke ter postopke, ki se vodijo po uradni dolžnosti vidimo, da je bilo v letu 1983 obravnavanih 19.261 zadev.

Poleg tega so upravni organi izdali še 3.356 najrazličnejših potrdil.

V letu 1983 je bilo vseh pritožb 83, vendar ni bila nobena zaradi molka upravnega organa, iz česar izhaja, da stranke verjetno ne poznajo pravnega predpisa, ki določa, da ima stranka pravico do pritožbe, kot da bi bil njen zahtevek zavrnjen, če pristojni organ ne izda in izroči stranki odločbo v predpisanem roku.

Iz poročila o upravnem postopku na 1. stopnji, ki jih upravni organi pošiljajo Republiškemu sekretariatu za pravosodje, upravo in proračun je razvidno, da je bilo v letu 1984 prenešenih 2.529 nerešenih zadev, kar pa je relativno malo. Dokaj ugoden statističen podatek ne odraža dejanske vsebine oziroma težine zahtevkov, ki ostanejo nerešeni. Stranke čakajo na rešitev svojih vlog tudi po nekaj mesecev, niso pa redki primeri, ko traja reševanje upravnih zadev tudi več kot eno leto. Temu ni vsekler vzrok počasnost reševanja posameznih vlog po upravnih organih, temveč je v večji meri zato kriva tudi sama zakonodaja, ki terja preveč razno raznih soglasij, potrdil in podobno. Med nerešenimi zadevami je še vedno največ zadev s področja gospodarstva, predvsem gradbenih in komunalnih ter premoženjsko pravnih zadev ter s področja opravi in nalog geodetske uprave. S področja gradbenih in komunalnih zadev so to predvsem uporabna dovoljenja, ki so vezana s tehničnim pregledom objektov ter odpravo pomanjkljivosti na teh objektih. Vzrok nerešenih zadev s področja geodetske uprave pa je predvsem neažurnost v preteklih letih ter tako nakopičenih zaostankih. Istočasno lahko ugotovimo bistveno zmanjšanje teh zaostankov, saj jih je bilo v začetku leta 1984 1.028, to je za 1.598 manj kot v začetku leta 1983.

Iz naslednje razpredelnice so razvidni zgoraj omenjeni podatki po posameznih upravnih organih:

UO	št. rešenih zadev v l. 1983	št. nereš. zadev v l. 84	št. izdanih potrdil v l. 1983	št. pritožb v letu 1983
1. Komite za družb. dej. in občo upravo	138	5	15	1
2. Komite za družb. ek. razvoj in dr. plan.	637	1.317	1.135	—
3. Oddelek za notr. zadeve	11.129	31	515	—
4. Oddelek za ljudsko obrambo	204	—	33	—
5. Uprava za družb. prihodke	6.968	148	1.658	82
6. Geodetska uprava	185	1.028	—	—
SKUPAJ:	19.261	2.529	3.356	83

ZAPOSLENOST IN STROKOVNA USPOSOBIJENOST DELAVCEV

Za boljšo kadrovsko strukturo ter za dopolnilno usposabljanje upravnih delavcev je bilo v zadnjih letih namenjeno več pozornosti tako, da lahko ugotovimo, da se je bistveno izboljšala kvadrovska struktura zaposlenih delavcev ter istočasno tudi sama kvaliteta dela v primerjavi s prejšnjimi leti.

Republiški zakon o sistemu državne uprave določa, da mora imeti delavec višjo strokovno izobrazbo za dejanja v upravnem postopku na 1. stopnji, v enostavnih upravnih zadevah pa lahko tudi srednjo izobrazbo. Iz evidence je razvidno, da nam je predvsem v zadnjih letih uspelo izboljšati kadrovsko strukturo, saj se je delež zaposlenih delavcev z višjo in visoko izobrazbo od leta 1975 povečal dvakratno. Delež del za katera se zahteva v sistemizaciji višja ali visoka izobrazba, se je od 39 % v letu 1975 povečal na 51 % v letu 1983.

V mesecu juniju 1983 je Republiški sekretariat za pravosodje, upravo in proračun organiziral seminar in preizkus znanja iz upravnega postopka. Seminarja so se udeležili vsi delavci, ki vodijo upravni postopek, preizkus pa je uspešno opravilo vseh 16 delavcev, ki ga še niso imeli.

S takšnim akcijam se kvaliteta dela prav gotovo izboljšuje. Sočasno pa večji obseg dela (marsikaj tudi nepotrebnega) njegovo kvaliteto znižuje, saj smo se v celotni družbi že pred časom dogovorili, da v družbeni režiji ne bomo zaposlovali novih delavcev. Če bi reševali zadeve po strokovnih podlagah za normative, ki jih je izdal Republiški sekretariat za pravosodje in upravo, bi bilo po roku rešenih ob kvalitetnem delu še več zadev, ali pa bi morali povečati število delavcev. Najtežje je položaj v upravi za družbene prihodke, geodetski upravi ter na oddelku za notranje zadeve, ki je, kot dobro vemo, v preteklem letu dobil poleg rednih še dodatne naloge (bencinski boni, obvezna zamenjava vseh osebnih izkaznic).

Iz podatkov, ki jih je posameznim občinam posredoval Izvršni svet SRS dne 27. 7. 1984, je naš Komite izbral približno enake občine po številu prebivalcev ter zaposlene delavce v občini (ne samo upravne) ter izračunal, koliko delavcev odpade na 1000 prebivalcev. Primerjava je naslednja.

Občina	št. delavcev 1. 1. 1984	št. prebiv.	št. upravnih delavcev na 1000 preb.
1. Črnomelj	73,5	17.740	4,14
2. Idrija	83	17.270	4,81
3. Kočevje	72	18.628	3,87
4. Laško	76	18.902	4,02
5. Litija	71	17.879	3,97
6. Ljutomer	80	19.054	4,20
7. Ormož	72	18.039	3,99
8. Sevnica	69	18.955	3,64
9. Šentjur	78	19.012	4,10
10. Trbovlje	104	18.925	5,50
11. Trebnje	76	17.177	4,43
12. Vrhnika	63	18.253	3,45
Skupaj vse občine v SRS	7.714	1.937.588	3,98

ZAKLJUČNE UGOTOVITVE

Podatki kažejo, da je stanje pri uresničevanju pravic in interesov ter izpolnjevanju obveznosti delovnih ljudi in občanov v upravnem postopku sicer zadovoljivo, da pa je še potrebno odpravljati številne napake, ki nastanejo pri uresničevanju zakonskih in drugih predpisov v praksi.

Komite za družbene dejavnosti in občo upravo se bo zavzemal za to, da se bodo vse upravne zadeve reševale v zakonskem roku. S svojim nadzorstvenim in svetovalnim delovanjem se ne bo omejeval zgolj na občinsko upravo, ampak bo svojo vlogo razširil tudi na samoupravne organizacije in skupnosti, ki pri izvrševanju javnih pooblastil poslujejo po predpisih o upravnem postopku.

Vrhnika, 17. 9. 1984

Komite za družbene dejavnosti
in občo upravo

SKLEPI O UPORABI SREDSTEV SOLIDARNOSTI

1.

Na podlagi 10. člena Družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni list SRS, št. 29/75) izdaja v skladu z Zakonom o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni listi SRS, št. 3/75, 8/78, 33/80 in 16/84) ter 2., 2., 5., 7. in 9. člena citiranega Družbenega dogovora je zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na svoji seji dne ... sprejel naslednji

SKLEP

1. Občini Radovljica se za delno kritje škode, ki je nastala zaradi orkanskega vetra 9. — 11. februarja 1984 odobri uporaba sredstev solidarnosti v višini 37.563.171,00 din brez obveznosti vračanja.

2. Če občinski organ skupščine občine nenamensko uporablja sredstva solidarnosti iz 1. točke tega sklepa ustavi Odbor podpisnikov Družbenega dogovora nadaljnje dodeljevanje sredstev in zahteva povračilo nenamensko uporabljenih sredstev.

3. Občinski organ mora Odboru občasno poročati o poteku odpravljanja posledic naravne nesreče, dolžan je podati tudi zaključno poročilo o opravljenem delu na sanaciji škode.

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA
VIDOVIČ ANDREJ

OBRAZLOŽITEV

V dne 9.—11. februarja 1984 je orkanski veter povzročil znatno škodo za območje SO Radovljica.

Višina nastale škode v občini je sledeča:

a) gozdarstvo	346.320.000 din
b) elektrogospodarstvo	51.410.000 din
c) cestno in železniško gospodarstvo	4.504.598 din
d) objekti OZD in družb. dejavnosti	59.126.974 din
e) stanov. fond v družb. lastnini	15.600.000 din
f) stan. fond. v ind. last.	48.670.140 din
g) kmetijstvo	10.275.000 din
SKUPAJ	535.906.712 din

Družbeni proizvod je v letu 1983 znašal 8.794.611.000 din.

Nastala škoda znaša 5,97 % od družbenega proizvoda, doseženega v občini Radovljica v letu 1983.

Odbor podpisnikov je odobril uporabo sredstev solidarnosti za delno kritje škode v znesku razvidnem iz sklepa, ki se naj namensko uporabijo v višini 10 % od celotne škode, ki je to dejavnost prizadela.

2.

Na podlagi 10. člena Družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni list SRS, št. 29/75) izdaja v skladu z Zakonom o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni list SRS, št. 3/75, 8/78, 33/80 in 16/84) ter 2., 2., 5., 7. in 9. člena citiranega Družbenega dogovora je zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na svoji seji dne ... sprejel naslednji

SKLEP

1. Občini Tržič se za delno kritje škode, ki je nastala zaradi orkanskega vetra 9.—11. februarja 1984 odobri uporaba sredstev solidarnosti v višini 33.589.000,00 din brez obveznosti vračanja.

2. Če občinski organ skupščine občine nenamensko uporablja sredstva solidarnosti iz 1. točke tega sklepa ustavi Odbor podpisnikov Družbenega dogovora nadaljnje dodeljevanje sredstev in zahteva povračilo nenamensko uporabljenih sredstev.

3. Občinski organ mora Odboru občasno poročati o poteku odpravljanja posledic naravne nesreče, dolžan je podati tudi zaključno poročilo o opravljenem delu na sanaciji škode.

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA
VIDOVIČ ANDREJ

OBRAZLOŽITEV

V času 9. — 11. februarja 1984 je orkanski veter povzročil znatno škodo na območju SO Tržič.

Škoda je bila ocenjena s pomočjo komisije za ugotavljanje škode pri izvršnem svetu SO Tržič.

Dokončna škoda zaradi orkanskega vetra v občini Tržič tako znaša:

1. Stanovanjski objekti	
— družbeni	6.371.000
— zasebni	50.632.000
2. Družbeni objekti	16.929.000
3. Trgovski objekti	1.072.000
4. Industrijski objekti	35.946.000
5. Kmetijski objekti	2.446.000
6. Ceste	1.848.000
7. Komunalni objekti in naprave	4.008.000
8. Elektrogosp. objekti in naprave	31.000.000
9. PTT objekti in naprave	3.593.000
10. Vlečnica	1.200.000
11. Hokejsko igrišče	3.200.000
12. Gozdovi	179.040.000
13. Sanacija varovalnega gozdu nad mestom Tržič	50.000.000
SKUPAJ	388.345.000

Družbeni proizvod v občini Tržič znaša za leto 1983 5.293.311.000 din torej znaša škoda izražena z družbenim proizvodom 7,3 %.

Upoštevajoč strokovno mnenje pristojnih resornih organov in sredstva, ki jih je prizadeta občina že dobila povrnjene od Zavarovalne skupnosti, je Odbor podpisnikov odobril uporabo sredstev solidarnosti za delno kritje škode v znesku razvidnem iz sklepa. Sredstva solidarnosti se za odpravo škode v posamezni dejavnosti po predlogu iz mnenj uporabijo v višini 10 % od škode, ki je to dejavnost prizadela.

3.

Na podlagi 10. člena Družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni list SRS, šte. 29/75) izdaja v skladu z Zakonom o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni list SRS, šte. 3/75, 8/78, 33/80 in 16/84) ter 2., 3., 5., 7. in 9. člena citiranega Družbenega dogovora je zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na svoji seji, dne ... sprejel naslednji

SKLEP

1. Občini Tolmin se za delno kritje škode, ki je nastala zaradi orkanskega vetra v času od 9. do 11. februarja 1984 odobri uporaba sredstev solidarnosti v višini 33.544.800.00 brez obveznosti vračanja.

2. Če občinski organ skupščine občine nenamensko uporablja sredstva solidarnosti iz 1. točke tega sklepa ustavi Odbor podpisnikov Družbenega dogovora nadaljnje dodeljevanje sredstev in zahteva povračilo nenamensko uporabljenih sredstev.

3. Občinski organ mora Odboru občasno poročati o poteku odpravljanja posledic naravne nesreče, dolžan je podati tudi zaključno poročilo o opravljenem delu na sanaciji škode.

PREDSEDNIK

SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA

VIDOVIČ ANDREJ

OBRAZLOŽITEV

V času od 9. do 11. rebruarja 1984 je orkanski veter povzročil znatno škodo na območju Skupščine občine Tolmin.

Poškodovanih je bilo 535 stanovanjskih in 134 gospodarskih objektov v lasti občanov ter 31 stanovanjskih objektov v družbeni lasti. Poleg teh je bilo poškodovano veliko število pomožnih objektov v kmetijstvu in njihova vsebina raztresena oziroma raznešena: seniki, kozolci, čebelnjaki, nadstreški ipd.

Zaradi hudega vetra je bilo prizadeto preko 2000 občanov, predvsem njihova gospodarska poslopja, pomožni kmetijski objekti in premočnine.

Poleg občanov je bilo prizadetih še 13 OZD, od katerih je bila najbolj prizadeta TOZD TKK Srpenica, kjer je ocenjena škoda na 137.360.000 din, kar predstavlja preko polovico vse škode v občini, TOZD Elektro Tolmin 20.420.000 din, DO Soča 8.436.000 din, TOK Tolmin 4.334.000 din itd. OZD na Bovškem dva dni niso imele električnega toka. V Kočibidu pa je uspelo električno energijo zagotoviti šele enajstega februarja ob 12. uri tako, da delavci prve izmene niso mogli delati ter so odšli domov oziroma so formirali ekipe za sanacijo poškodovanih objektov v OZD. Te ekipe pred nedeljo, dvajstega februarja, niso mogle začeti z delom, in KS Srepnica pa šele trinajstega februarja, ko je veter pojenjal in ni bilo več hudih sunkov.

Posebno je potrebno izpostaviti škodo v TOZD TKK Srpenica, ki znaša 137.360.000 din. Ta TOZD je bila v sredini najhujšega divjanja vetra, zato se je za njeno sanacijo pripravil poseben program. Od ostalih OZD sta bile huje prizadeti še DO SGG Tolmin in DO Soča TOZD ATC Bovec, kot dejavnost pa poleg industrije še kmetijstvo in infrastruktura.

Odbor podpisnikov je odobril uporabo sredstev solidarnosti za delno kritje škode v znesku, razvidnem iz sklepa, ki se naj namensko uporabijo v višini 10 % od celotne škode, ki je to dejavnost prizadela.

ODGOVOR NA DELEGATSKA VPRAŠANJA

Delegacija IUV — skupne službe in TOZD Usnjarna Vrhnik je na 25. seji zbora združenega dela, dne 31. 5. 1984 postavila naslednje

DELEGATSKO VPRAŠANJE:

Skupščina občine Vrhnik je na svoji seji, dne 29. marca 1984 sprejela tri odloke in sicer:

- odlok o spremembi odloka o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v obdobju 1982-85,
- odlok o spremembi odloka o davkih občanov in
- odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1984.

Odloki naj bi začeli veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS in se začeli uporabljati s 1. majem 1984. Objava odlokov je bila v Uradnem listu SRS, št. 12/84 z dne 12. 4. 1984. Da se prično obračunavati nove stopnje, jih mora poleg objave občine, objaviti še Republiška uprava za družbene prihodke, katera jih je objavila v Uradnem listu št. 15 z dne 21. maja 1984. Sprememba stopenj pa začne veljati šele petnajsti dan po objavi republiške uprave za družbene prihodke v Uradnem listu SRS.

Delegacijo zanima, zakaj je bila sprememba prepozno objavljena Republiški upravi za družbene prihodke in pa iz kakšnega vira bo pokrit izpad pri prihodkih v ta namen. Nove stopnje bodo tako veljale šele od 5. junija dalje, tako, da je izpad večji kot samo za en mesec.

ODGOVOR je pripravila služba sekretariata SO in IS:

Kot je že iz delegatskega vprašanja razvidno, so zbori občinske skupščine na sejah, dne 29. 3. 1984 sprejeli zgoraj omenjene odloke. Služba sekretariata SO in IS jih je takoj po sejah zborov, natančneje 5. 4. 1984, posredovala Uradnemu listu SRS, ki jih je objavila v št. 12. z dne 12. 4. 1984. Odloki so začeli veljati osmi dan po objavi, uporabljati pa so se začeli s 1. majem 1984.

Zakon o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Ur. list SRS, št. 33/80), v 25. členu določa, da morajo biti stopnje prispevkov, določene v SS o temeljih planov SIS za posamezna področja družbenih dejavnosti, objavljene v uradnih glasilih. Glede na to, da SIS s področja družbenih dejavnosti občin v SR Sloveniji sprejemajo SS o temeljih planov, je v istem členu tudi določeno, da skupni pregled stopenj prispevkov objavi Republiška uprava za družbene prihodke. Ker pa SS o temeljih planov posameznih SIS niso objavljeni v Uradnem listu,

je potrebno pregled stopenj prispevkov pismeno posredovati Republiški upravi za družbene prihodke zaradi skupne objave.

Ker pa je v obravnavanem primeru šlo za odloke, ki jih je sprejela občinska skupščina, delegacija pravilno ugotavlja, kot je ž uvodoma zapisano, da so odloki začeli veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu, kar določa 259. člen Ustave SRS, ki pravi, da predpis oziroma splošni akt, organa družbenopolitične skupnosti začne veljati najprej osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu oziroma splošnem aktu drugače določeno, kar pa v tem primeru ni bilo.

Glede na to, da gre za davek iz OD, smo ravnali skladno z določili zakona o davkih občanov (Ur. list SRS, št. 44/82), ki določa samo isti način obračunavanja in plačevanja, kot to velja za prispevke za družbene dejavnosti, ki ga opredeljuje Zakon o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (12. do vključno 15. člen).

Glede na to, da so bili odloki objavljeni v Uradnem listu SRS, nismo smatrali za potrebno, posebno še, ker to ni z nobeno zakonsko določbo predpisano, da še posebej obvestim Republiško upravo za družbene prihodke.

Ker pa SDK pri obračunavanju tako davkov kot tudi prispevkov iz osebnega dohodka uporablja enotno metodologijo in upošteva skupno pregledno tabelo, ki jo objavi Republiška uprava za družbene prihodke, ta pa je bila objavljena v Uradnem listu SRS, št. 15/84, je prišlo do cca enomesečnega zamika.

Prispevek za zagotavljanje in usmerjanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane je vezan na daljši rok in ni terminsko omejen na eno leto. Zato je izvršni svet, kljub usmeritvi, da se omenjeni odlok obravnava in sprejme v enofaznem postopku že v mesecu januarju 1984, zahteval, da se v celoti upošteva določila poslovnika o delu skupščine in skozi 2. fazni postopek preveri pripravljenost združenega dela za plačevanje takega prispevka.

Izvršni svet je kot predlagatelj odloka o spremembi odloka o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v obdobju 1982-85 zagovarjal nujnost uvedbe predlaganega prispevka, kljub temu, da je v tem času že tekla akcija razbremenjevanja gospodarstva.

* Zbori občinske skupščine bodo v mesecu februarju 1985 obravnavali poročilo o izvajanju pospeševanja kmetijstva v letu 1984 in program pospeševanja za leto 1985.

Vrhnik, 20. 9. 1984

SEKRETARIAT IS in SO

